

Ka Impakita ni Hisu Kristu ki Huwan

Igpewun-a

Ka Impakita ni Hisu Kristu ki Huwan meyitenged te egkeyitabu keureme. Nasulat seini dengan te timpu ne imbaybayaran ka migmalintutuu tenged te pegpalintutuu ran te Magbebaye ne si Hisu Kristu. Iyan dakel ne tuyu ni Huwan te pegasulat kayi ka pegbehey te egkapallateng diye te migmalintutuu wey pegbagget kandan eyew egpakapabulus ne egpalintutuu minsan egbaybayaran sikandan.

Iyan kinarakelan ne baad te nasulat kayi ne baseen ka impakita ni Hisu Kristu ki Huwan ne me palinneu ne amana ne kein-inuwan. Ne seeye se langun ne palinneu, due iya kaluwasan wey igpasabut. Te seeye ne timpu, nasabut buwa te me Kristuwanen piru kuntee, due duma ne me palinneu ne amana ne malised ne egkasabut, wey nalein-lein ka me suman-suman te me etew te pegluwas kayi. Piru minsan pad iling due, due degma me palinneu ne malemu re ne egkasabut iling te sungey ne iyan igpasabut se geem wey katenged, wey ka kampilan ne iyan igpasabut se samuk. Inlibed-libed te kamasulug wey te nalein-lein ne paahi ka me uluwan te seini ne baseen pinaahi te me palinneu. Piru malemu re ne egkasabut ka amana ne impurtanti ne nasulat kayi: egdereetan iya te Manama ka langun ne kuntere din pinaahi ki Kristu Hisus, wey egdasahan din degma ka keet-etawan din ne migpabulus migpamakey, wey egpakalemung sikandan kandin te ware egtamanan. Ne due egpakapahale kanta diye te katammanan ne kapitulu, seini meyitenged te iyam ne langit wey tane ne eggimuwen te Manama wey meyitenged te iyam ne Hirusalim ne egtuntunen puun te langit.

Ka nasulat te seini ne baseen

Igpewun-a 1:1-8

Ka an-anayan ne impakita ki Huwan ne hendue te taheinep 1:9-20

Ka me sulat ne igeendiye te pitu ne punduk te migmalintutuu 2:1-3:22

Ka linulun ne baseen ne due pitu ne piket 4:1-8:1

Ka pitu ne trumpita 8:2-11:19

Ka salimbaweng wey ka daruwa ne makaliyas-liyas ne mananap 12:1-13:18

Ka nalein-lein ne impakita ki Huwan ne hendue te taheinep 14:1-15:8

Ka pitu ne yahung ne langet te Manama 16:1-21

Ka pegkahuhus te Babilunya, wey ka pegkatalu te langun ne kuntere te
Manama 17:1-20:10

Ka katammanan ne peggukum 20:11-15

Ka iyam ne langit wey tane, wey ka iyam ne Hirusalim 21:1-22:5

Ka katammanan 22:6-21

1 ¹Seini ne baseen, meyitenged te impakita ni Hisu Kristu ne mahaan e egkeyitabu. Impanengneng te Manama seini diye te kandin eyew igpakapanengneng diye te me etew ne migpamakey kandin. Ne impanengneng din e degma seini diye te suluhuanen din ne si Huwan pinaahi te pegrusu te panalihan din. ²Ne impangguhud ni Huwan ka langun ne nakita rin. Impamalehetan din ka lalag te Manama wey ka impanengneng ni Hisu Kristu diye te kandin. ³Keupianan te seeye se egbasa diye te kasuluhan meyitenged te impanagne kayi, wey ka egpammineg wey egtuman te nasulat kayi su mahaan e egkatuman ka langun.

Ka pegpangemusta diye te pitu ne punduk te migmalintutuu

^{4^a} Sikeddiey si Huwan ka migsulat kayi wey igpeendiye ku te pitu ne punduk te migmalintutuu diye te prubinsya te Asya.^b

Ka keyid-u wey keupianan ne egpuun te Manama, wey te pitu ne panisingan^c ne diye te tangkaan te trunu rin, egkaangken niyu. Sikandin ka Manama kuntee, ka Manama dengan, wey ka Manama keureme. ^{5^d} Egkaangken niyu man-e ka keyid-u wey keupianan ne egpuun ki Hisu Kristu, ka matinumanen ne talagpamalehet, ka an-anayan ne neuyag, wey ka egmandu te me pangulu te kalibutan.

Miggeyinawaan ki nikandin wey inlekat ki puun te me sale ta pinaahi te langesa rin te migpatey, ^{6^e} wey innimu ki nikandin ne migharian din, wey talagpanubad te Manama ne Amey rin. Sikan naa, egdayanen sikandin wey eghari te ware egtamanan. Malehet iya.

^{7^f} Pammineg kew! Eggendini si Kristu duma te me gapun wey egkiteen sikandin te langun ne etew minsan seeye se miglansang kandin. Egmandalawit ka langun ne tribu kayi te ampwel te tane tenged kandin. Malehet iya.

^a 1:4: a Iks 3:14; b Imp 4:5. ^b 1:4 Te seeye ne timpu, ka seini ne prubinsya te Asya nasakup te Ruma wey diye egkakita te inged ne egngaranan e kuntee te Turki.

^c 1:4 Innalin seini te duma isip pitu ne panisingan wey ke Panisingan ne pitu se klasi ka geem. ^d 1:5: a Isa 55:4; b Sal 89:27. ^e 1:6 Iks 19:6; Imp 5:10. ^f 1:7: a Dan 7:13; Mat 24:30; Mar 13:26; Luk 21:27; 1Tis 4:17; b Sak 12:10; Huw 19:34, 37; c Sak 12:10; Mat 24:30.

^{8g} Ka Amana ne Maresen ne Magbebabe ne Manama, ne iyan ka Manama kuntee, ka Manama dengan, wey ka Manama keureme, migkahi, “Sikeddiey ka Alpa wey ka Umiga.”^h

Migpakita si Hisus ki Huwan

⁹Sikeddiey si Huwan ne suled niyu te pegpalintutuu. Tenged te nasabeka kid e due ki Hisus, duma ad nikaniyu te peg-antus te keyirapan wey te pegpabulus due ki Hisus, wey duma ad degma nikaniyu te peghari te Manama. Indeldel a peendiye te pulu te Patmus tenged te pegwali ku te lalag te Manama wey te pegpamalehet ku meyitenged ki Hisus.

¹⁰Te Duminggu ne Aldew te Magbebabe, in-umaan ad te Panisingan te Manama, ne dutu due narineg ku ne laheng diye te egkeinniyuhan ku ne egpekeiling keemen te trumpita. ¹¹Miggenendue seini, “Isulat nu diye te linulun ne baseen ke nekey ka egkakita nu wey ipeuyan nu diye te pitu ne punduk te migmalintutuu: diye te Ipusu, Ismirna, Pirgamu, Tiyatira, Sardis, Piladilpiya wey diye te Lawdisya.”

¹²Te sikan de, migbalikid ad ka egpitew ke hentew ka miglag lagkeddiey, wey pitu ne bulawan ne tahuinan te sulu ka nakita ku.

¹³ⁱ Ne due migsasindeg diye te taliware kayi ne hendue te etew ne migkukumbale te malayat wey imbeleberan te libed ne bulawan ka kumeng din. ^{14j}^kNe ka bulbul rin egpekeiling kaangkag te gapas, wey ka mata rin egpekeiling te legleg te hapuy. ^{15l} Ne ka paa rin egpekeiling te inlab ne burunsi ne migsilak, wey ka laheng din egpekeiling te lehes te dakel ne sampew. ¹⁶Ne miggen-gen ka kawanan ne belad din te pitu ne bituen, wey due miglihawang ne mahalang ne sundang diye te be-be din. Ne ka ulaula rin egpekeiling te aldew ne miglayag te mangunkune. ^{17m} Te pegkakita ku kandin, napeled a diye te tangkaan din ne hendue te migpatey e. Ne intel-eban a nikandin te kawanan ne belad din ne migkahi, “Kene ka egkaaldek! Sikeddiey ka bunsuranan wey ka katammanan, ¹⁸wey ka due umul; namatey a pиру tengtengi nu, neuyag ad wey kena ad egpatey te ware egtamanan. Sikeddiey ka impiyalan te kamatayen wey due yabi ku te Hadis ne iyan ka inged te me gimukud. ¹⁹Purisu isulat nu ke nekey ka nakita nu ne egkeyitabu kuntee wey ka egkeyitabu keureme. ²⁰Seini ka heles ne kaluwasan te pitu ne bituen ne nakita nu kayi te kawanan ne belad ku wey te pitu ne bulawan ne tahuinan te sulu: ka igapasabut te pitu ne bituen iyan ka me panalihan ne migbananey te pitu ne punduk te migmalintutuu, ne iyan ka pitu ne sulu.”

^g 1:8: a Imp 22:13; b Iks 3:14. ^h 1:8 Ka Alpa iyan ka an-anayan ne litra te Grigu ne alpabitu, ka Umiga iyan degma ka katammanan ne litra. ⁱ 1:13: a Dan 7:13; b Dan 10:5. ^j 1:14 Dan 7:9. ^k 1:14-15 Dan 10:6. ^l 1:15 Isi 1:24; 43:2. ^m 1:17 Isa 44:6; 48:12; Imp 2:8; 22:13.

Ka sulat peendiye te migmalintutuu diye te Ipisu

2 ¹Ne migkahi sikandin, “Isulat nu seini peendiye te panalihan ne diye te punduk te migmalintutuu te Ipisu:

“Seini ka lalag te seeye se miggen-gen ka kawanan ne belad din te pitu ne bituen wey miggiphianew dutu te taliware te pitu ne bulawan ne tahuinan te sulu. ²Nakanengneng a te hinimuwan niyu, te peggakannekal niyu te peggimu wey te peg-antus niyu. Kene kew egparuyun-duyun te maddeet ne me etew su eg-el-elehan niyu ka egkahi ne me apustulis kun sikandan, wey iyan egtamanan ka egkanengnengan niyu ne egmanguubat de sikandan. ³Mig-antus kew wey migpakkannekal tenged keddiey wey ware miglunggengu te peggamakey. ⁴Piru iyan ku igkarew-ey kaniyu ne warad e ka dakel ne geyinawa niyu dengan keddiey. ⁵Sikan naa, sumsumana niyu kamenu karakel ka geyinawa niyu dengan, wey pekegsendit kew wey himuwa niyu ka innimu niyu dengan. Su emun ke kene kew egpekegsendit, egbayaan ku sikaniyu wey eg-aween ku ka sulu niyu puun te natahuan kayi. ⁶Piru due meupiya ne innimu niyu su igkeepes niyu ka egmangimuwen te me sakup ni Nikulasⁿ ne ingkeepes ku degma.

⁷o “Purisu, ka egpakarineg, eg-ayad-ayad egsuman-suman meyitenged te seini ne lalag te Panisingan te Manama^p diye te me punduk te migmalintutuu!

“Ka egpanalu ki Meibulan, egbehayan ku te katenged te pegkeen te behas te kayu ne egpakabehey te umul ne diye te ugaan te Manama.^q”

Ka sulat peendiye te migmalintutuu diye te Ismirna

⁸r Migkahi e man-e sikandin, “Isulat nu seini peendiye te panalihan ne diye te punduk te migmalintutuu te Ismirna:

“Seini ka lalag te seeye se bunsuranan wey katammanan, ka namatey ne neuyag ded. ⁹Nakanengneng a ne egbaybaran kew wey egkaayu-ayu kew, piru ka malehet, meyaman kew. Nakanengneng a degma te imbebayungan kew te me etew ne migkahi ne me Hudiyu kun sikandan, kunaleg te me sakup bes ni Meibulan. ¹⁰Kene kew kaaldek te me kalasayan ne mahaan e eggingga. Eg-el-elehan kew te ahalen te me busew pinaahi te pegprisu te me duma niyu, wey eg-antus kew taman te sapulu ne aldew. Keilangan ne egmatinumanen kew ne eg-ikul keddi

ⁿ 2:6 Te Grigu: me Nikulaya. Sikandan ka punduk ne migpanulu ne egkaayun ka migmalintutuu ne eggimu te mallindit, wey eg-iling te batasanen te ware migmalintutuu.

^o 2:7: a Hin 2:9; Imp 22:2; b Isi 28:13; 31:8 (LXX). ^p 2:7 Te Grigu: Ka due talinga, egpammineg te iglagag te Panisingan. ^q 2:7 Te Grigu: pinamulaan te Manama.

^r 2:8 Isa 44:6; 48:12; Imp 1:17; 22:13.

minsan egpatey kew, wey eg-unahan ku sikaniyu te umul ne ware egtamanan.^s

^{11t} “Purisu, ka egpakterineg, eg-ayad-ayad egsuman-suman meyitenged te seini ne lalag te Panisingan te Manama” diye te me punduk te migmalintutuu!

“Ka egpanalu ki Meibulan, kenad egkalegparan te ikanangeb ne kamatayen.”

Ka sulat peendiye te migmalintutuu diye te Pircamu

¹² Ne migkahi e man-e sikandin, “Isulat nu seini peendiye te panalihan ne diye te punduk te migmalintutuu te Pircamu:

“Seini ka lalag te seeye se mig-uyan te mahalang ne sundang.

¹³ Nakanengneng a ne duen kew mig-ugpe te inharian ni Meibulan, piru migmatinumanen kew red wey migpabulus migpalintutuu keddi minsan te timpu ne miggimatayan e si Antipas due te kaniyu. Sikandin ka matinumanen ne talagpamalehet ku ne miggimatayan due te in-ugpaan ni Meibulan. ^{14v} Piru due pila-pila ne igkarew-ey ku kaniyu: due duma niyu ne mig-ikul te pegpanulu ni Balaam ne iyan migpanulu ki Balak ke egmenuwen te pegasihilut ka me kabuhalan ni Israel eyew egpaketale sikandan pinaahi te pegkeen te impanubad e diye te me diyus-diyus wey pegpeyilabetey ne kene ne alunggu. ¹⁵ Ne iling ded, due man-e duma niyu ne mig-ikul te pegpanulu te me sakup ni Nikulas. ¹⁶ Purisu inniyuhi niyu ka me sale niyu! Emun ke kene, egbayaan ku sikaniyu te mahaan wey egpakig-ehet a te me etew ne miggimu te mareet, pinaahi te sundang ne eglihwang te be-be ku.

^{17w} “Purisu, ka egpakterineg, eg-ayad-ayad egsuman-suman meyitenged te seini ne lalag te Panisingan te Manama^x diye te me punduk te migmalintutuu!

“Ka egpanalu ki Meibulan, egbehayan ku te egkakeen ne mana ne inneles wey te maangkag ne batu ne nasulatan te iyam ne ngaran ne ware minsan hentew ne nakanengneng kayi angin e te egpaketawat kayi.”

Ka sulat peendiye te migmalintutuu diye te Tiyatira

¹⁸ Ne migpabulus sikandin migkahi, “Isulat nu seini peendiye te panalihan ne diye te punduk te migmalintutuu te Tiyatira:

^s 2:10 Te Grigu: egbehayan ku sikaniyu te kuruna te umul. ^t 2:11 Imp 20:14;

21:8. ^u 2:11 Te Grigu: Ka due talinga, egpammineg te iglalag te Panisingan.

^v 2:14: a Num 22:5, 7; 31:16; Diy 23:4; b Num 25:1-3. ^w 2:17: a Iks 16:14-15; 16:33-34;

Huw 6:48-50; b Isa 62:2; 65:15. ^x 2:17 Te Grigu: Ka due talinga, egpammineg te iglalag te Panisingan.

“Seini ka lalag te Anak te Manama, ne egpekeiling se mata te legleg te hapuy wey egpekeiling se paa te inlalab ne burunsi ne migsilak.

¹⁹Nakanengneng a te hinimuwan niyu wey te pegpapitew niyu te geyinawa wey te pegpalintutuu niyu. Nakanengneng a degma te pegpamakey niyu wey te peg-antus niyu, wey subla pad te an-anayan ka innimu niyu kuntee. ^{20^y}Piru iyan ku igkarew-ey kaniyu ka pegparuyunduyun niyu te malitan ne si Hisabil ne migkahi ne prupita kun sikandin. Impanulu din wey inlimbungan ka keet-etawan ku eyew egpeyibhilabetey ne kene ne alunggun wey egkeen te impanubad e diye te me diyus-diyus.

²¹Imbehayan ku sikandin te timpu ne egpekeinniyug te me sale din, piru nasi din de iya paruyun-duyun ka agkey rin. ²²Sikan naa, egpareraluwen ku sikandin te masumpit wey eglegparan ku te mangune-kune seeye se nakalibug degma kandin angin e ke eg-inniyuhan dan ka maddeet ne hinimuwan dan duma kandin. ^{23^z}Egguleen ku te eggimatey ka me hibateen din eyew egpakataha ka langun ne punduk te migmalintutuu ne sikeddiey ka egpakanengneng te suman-suman wey ke nekey ka diye te pusung te etew. Ne eg-unahan ku ka tagse sabeka sumale te hinimuwan din.

²⁴“Piru ka duma kaniyu due te Tiyatira, ware migpalintutuu te sika ne pegpanulu wey ware migparuma-ruma te egnangenen ne maddalem kun ne katuenan ni Meibulan. Sikan naa, egnangenen ku sikaniyu te kene kud egtimulan ka igpeyimu ku kaniyu. ²⁵Ne heheta niyu man de iya ka pegpalintutuu niyu keddi taman te egliped ad. ^{26^a}Ka egpanalu ki Meibulan wey egpabulus eggimu te igkeupii ku taman te katamanan, egbehayan ku te katenged te pegmandu te me nasud, ²⁷iling te katenged ne narawat ku puun te Amey ku. Ne egmandu sikandan te ware keyid-u^b wey eglupeten dan ka me nasud iling te kuren ne tane ne egkalupet. ²⁸Ne egbehayan ku degma sikandan te bituen ne Buntetale.

²⁹“Purisu, ka egpakarineg, eg-ayad-ayad egsuman-suman meiyitenged te seini ne lalag te Panisingan te Manama^c diye te me punduk te migmalintutuu!”

Ka sulat peendiye te migmalintutuu diye te Sardis

3 ¹Migkahi e man-e sikandin, “Isulat nu seini peendiye te panalihan ne diye te punduk te migmalintutuu te Sardis:

“Seini ka lalag te seeye se due pitu ne panisingan te Manama,^d wey miggen-gen man-e te pitu ne bituen. Nakanengneng a te hinimuwan

^y 2:20 1Har 16:31; 2Har 9:22, 30. ^z 2:23: ^a Sal 7:9; Hir 17:10; ^b Sal 62:12.

^a 2:26-27 Sal 2:8-9 (LXX). ^b 2:27 Te Grigu: egmandu pinaahi te baras ne putew.

^c 2:29 Te Grigu: Ka due talinga, egpammineg te iglalag te Panisingan. ^d 3:1 Innalin seini te duma isip pitu ne panisingan wey ke panisingan ne pitu se klasi ka geem.

niyu, wey kahiyen te me etew ne neehet pad ka pegpalintutuu niyu, kunaleg te migpatey bes e. ²Sikan naa, himata kew wey heheta niyu ka pegpalintutuu niyu ne deisek naan de iya perem ne egkapatey e, su nakita ku ne kene pad ne eleg ka neyimu niyu diye te tangkaan te Manama. ^{3e} Purisu, sumsumana niyu ka pegpanulu ne narawat niyu wey narindeg. Tumana niyu sika wey inniyuhi niyu ka me sale niyu. Su emun ke kene kew eglinga-linga, eggenduen a te kaniyu iling te takawen, wey kene niyu egkatahaan ke nekey ne uras ne egginguma a due. ⁴Piru duen pad pila-pila ne etew due te kaniyu te Sardis ne ware nabiluwi ka me kumbale dan. Egduma sikandan keddi ne migsaluub te maangkag ne kumbale tenged su likes sikandan kayi. ^{5f} Ka egpanalu ki Meibulan, egpakumbalaan ku te maangkag wey kene ku eg-aween ka ngaran dan diye te Libru te Umul. Eg-angkenen ku sikandan ne me keet-etawan ku diye te tangkaan te Amey ku wey diye te me panalihan din.

⁶“Purisu, ka egpakterineg, eg-ayad-ayad egsuman-suman meyitenged te seini ne lalag te Panisingan te Manama^g diye te me punduk te migmalintutuu!”

Ka sulat peendiye te migmalintutuu diye te Piladilpiya

^{7h} Migkahi e man-e sikandin, “Isulat nu seini peendiye te panalihan ne diye te punduk te migmalintutuu te Piladilpiya:

“Seini ka lalag te seeye se matulus wey malehet, ne miggen-gen te yabi ni Hari Dabid ne egpaktebehey te katenged te pegmandu. Ne ware egpaktekeb te eglukatan din, wey ware egpakuukat te eglekeban din. ⁸Nakanengneng a te hinimuwan niyu wey inlukatan ku ka gumawan para kaniyu wey ware egpaktekeb kayi. Su deisek de ka geem niyu piru intuman niyu red ka lalag ku wey wara a nikaniyu ipahunware. ⁹ⁱ Pammineg kew! Ka me sakup ni Meibulan ne migkahi ne me Hudiyu kun sikandan, kunaleg te nanguubat bes, egpepanimbuelen ku diye te tangkaan niyu wey egkanengnengan dan ne miggeyinawaan ku sikaniyu. ¹⁰Ne puun su intuman niyu ka suhu ku ne eg-antus tenged keddi, egpangabangan ku degma sikaniyu te me kalasayan ne egginguma te intiru ne kalibutan eyew te peg-eleg-eleg te langun ne mig-ugpe kayi te ampew te tane. ¹¹Mahaan ad egginguma, purisu desdeseni niyu ka malehet ne pegpanulu ne miggen-genan niyud eyew ware egpakaahew te unag^j niyu. ^{12k} Ka egpanalu ki Meibulan, igsungkaleg ku te timplu te Manama ku, wey egpaketapunggehaat din dutu te ware egtamanan.

^e 3:3 Mat 24:43-44; Luk 12:39-40; Imp 16:15. ^f 3:5: a Iks 32:32-33; Sal 69:28; Imp 20:12; b Mat 10:32; Luk 12:8. ^g 3:6 Te Grigu: Ka due talinga, egpamineg te iglalag te Panisingan. ^h 3:7 Isa 22:22; Hub 12:14. ⁱ 3:9: a Isa 49:23; 60:14; b Isa 43:4. ^j 3:11 Te Grigu: kuruna. ^k 3:12: a Imp 21:2; b Isa 62:2; 65:15.

Egsulatan ku sikandin te ngaran te Manama wey te ngaran te siyudad din ne iyan ka iyam ne Hirusalim ne egkatuntun puun kandin ne diye te langit. Egsulatan ku degma sikandin te iyam ne ngaran ku.

¹³ “Purisu, ka egpakterineg, eg-ayad-ayad egsuman-suman meyitenged te seini ne lalag te Panisingan te Manama¹ diye te me punduk te migmalintutuu!”

Ka sulat peendiye te migmalintutuu diye te Lawdisya

^{14^m} Ne migkahi pad man-e sikandin, “Isulat nu seini peendiye te panalihan ne diye te punduk te migmalintutuu diye te Lawdisya:

“Seini ka lalag te seeye se miggenalan ki Malehet, ka matinumanen wey malehet ne talagpamalehet. Sikandin ka migpuunan te langun ne innimu te Manama. ¹⁵ Nakanengneng a te hinimuwan niyu; kene kew ne maagsil wey kene kew degma ne meinit. Egkeupian a perem ne egkarahayun kew naan de ne maagsil wey ke meinit naa. ¹⁶ Sikan naa, igkulepa ku sikaniyu tenged su maheinaldew kew re; kene kew ne maagsil wey kene kew ne meinit. ¹⁷ Su migkahi kew, ‘Meyaman key wey matubung, wey warad egpamitawen pad,’ piru ware kew nakataha ne mekeyid-u-hid-u wey mekeyimmimenew kew bes. Egkaayu-ayu wey butud kew, wey ware kukumbaleen. ¹⁸ Purisu, egtambahan ku sikaniyu ne egbebeli kayi te keddi te bulawan ne in-el-elehan te hapuy eyew egkaratu kew. Bebeli kew degma te maangkag ne hinabel ne igsaluub niyu eyew kene kew egkeyilawan ka migpalawas. Ne bebeli kew man-e te delementan eyew igaipulit niyu te mata niyu eyew egpakterita kew e. ^{19ⁿ} Ka langun ne miggeyinawaan ku, insaparan wey indisiplina ku. Purisu, pakannekal kew wey inniyug kew e te me sale niyu. ²⁰ Pammineg kew, migsasindeg a diye te gumawan wey migpanektek. Ke due egpakterineg keddi wey eglukatan a, egseled a wey eglagpu kandin te egkeen. ²¹ Ka egpanalu ki Meibulan, egpapinnuuwen ku duma keddi diye te trunu ku eyew te pegmandu, iling keddi te migpanalu degma wey migpinnuu duma te Amey ku diye te trunu rin.

²² “Purisu, ka egpakterineg, eg-ayad-ayad egsuman-suman meyitenged te seini ne lalag te Panisingan te Manama^o diye te me punduk te migmalintutuu!”

Ka pegasimba diye te langit

4 ¹ Pegkapenga dutu, duen e man-e lein ne nakita ku. Due ingkita ku ne gumawan ne nalukatan diye te langit. Ne narineg kud man-e

¹ 3:13 Te Grigu: Ka due talinga, egpammering te iglalag te Panisingan. ^m 3:14 Lal 8:22.

ⁿ 3:19 Lal 3:12; Hib 12:6. ^o 3:22 Te Grigu: Ka due talinga, egpammering te iglalag te Panisingan.

ka laheng ne narineg ku te an-anayan ne egpekeiling te trumpita ne migkahi, "Pamaneyik ka kayi su ippapitew ku keykew ka egkeyitabu keureme." ^{2p} Due-rue in-umaan ad te Panisingan te Manama, wey te sikan de nakakita a te sabeka ne trunu diye te langit ne due migpinnuu. ³ Ne miglayag ka migpinnuu dutu iling te mahal ne batu ne haspi wey kurnalina, wey nalingutan ka trunu te baluntu ne egpekeiling ka batek te batu ne ismiralda. ⁴ Ne nalingutan ka trunu te daruwa ne pulu wey hep-at (24) ne trunu ne naminnuwan te daruwa ne pulu wey hep-at (24) ne igbuyag ne nangukumbale te maangkag wey nangukuruna te bulawan. ^{5q} Ne ligkat te trunu, miggeteb ka kilat wey due migderaheneg wey migdagsang ka luhung. Ne due pitu ne ganse ne egkalegleg diye te tangkaan te trunu ne iyan seeye se pitu ne panisingan te Manama.^{r 6s t} Ne diye te egkatangkaan te trunu, due egpekeiling te dahat ne bildu ne titing-awi iling te kristal.

Ne due nakalingut te trunu ne hep-at ne hinimuwan ne eggeheyinawa ne neempet te mata ka tangkaan wey peka. ⁷Egpekeiling te liyun ka an-anayan ne hinimuwan, ne egpekeiling te nati te baka ka igkarangeb, ne egpekeiling te ulaula te etew ka ulaula te igkatatelu, ne egpekeiling te miglayang ne banug ka igkeep-at ne hinimuwan. ^{8u} Tighen-em-hen-em te pakpak ka tagse sabeka wey neempet te me mata ka intiru ne lawa ran minsan ka diye te diralem te pakpak dan. Ne ware himeley ran te eg-ulahing te aldew wey marusilem ne eggenendue:

"Matulus sikandin. Matulus iya.

Matulus ka Maresen ne Magbebabe ne Manama.

Sikandin ka Manama dengan, ka Manama kuntee, wey ka Manama keureme."

⁹Tagse egsaye, egtahud wey egpasalamat ka me hinimuwan ne eggeheyinawa te seeye se ware kapatayan ne migpinnuu te trunu, ¹⁰eg-usengul degma ka daruwa ne pulu wey hep-at (24) ne me igbuyag diye te tangkaan te ware kapatayan ne migpinnuu te trunu wey egsimbeen dan sikandin. Ne igpanahu dan diye te tangkaan te trunu ka me kuruna ran wey egkahi,

¹¹ "Magbebabe wey Manama ney,

likes ka ne egdayanen

tenged te kabantug nu wey geem.

Su sikeykew ka miggimu te langun,

wey tenged te keykew ne pegbuut, neyimu ran wey neuyag."

^p 4:2-3 Isi 1:26-28; 10:1. ^q 4:5: a Iks 19:16; Imp 8:5; 11:19; 16:18; b Isi 1:13; c Imp 1:4; Sak 4:2. ^r 4:5 Innalin seini te duma isip pitu ne panisingan wey ke panisingan ne pitu se klasi ka geem. ^s 4:6 Isi 1:22. ^t 4:6-7 Isi 1:5-10; 10:14. ^u 4:8: a Isi 1:18; 10:12; b Isa 6:2-3.

Ka linulun ne baseen wey ka Nati te Karniru

5 ^v Ne nakita ku seeye se migpinnuu te trunu ne due linulun ne baseen ne miggen-genan din te kawanan ne belad din. Nekeglimang ka nasulatan dutu wey impiket te pitu ne piket. ² Ne due nakita ku ne maresen ne panalihan ne migpanaman-taman migpanguleyi ne migkahi, “Hentew-a ka likes ne eglekat te me piket te egbaseen eyew egkabukalasan seini?” ³ Ne ware minsan hentew diye te langit wey diye te ampew te tane wey ke diye naa te diralem te tane ne epakabukalas wey ke epakabasa naa dutu. ⁴ Ne migpanaman-taman a migsinehew su ware sabeka ne nakita ne likes ne egbukelas te baseen wey ke egbasa naa dutu. ^{5w} Piru due sabeka te me igbuyag ne migkahi keddiey, “Kene ka sinehew! Pammineg ka, migpanalu ki Meibulan ka enggaranan te Liyun ne egpuun te tribu ni Huda wey kabuhalan ni Dabid, sikan naa ka likes sikandin ne eglekat te me piket eyew egkabukalasan ka baseen.”

^{6x} Nataman, nakakita a te sabeka ne Nati te Karniru ne migsasindeg diye te elat-elat te hep-at ne hinimuwan ne eggeheyinawa wey te me igbuyag ne miglingut te trunu. Hendue te neyimatayan e seeye dengan. Due pitu ne sungey wey pitu ne mata dutu ne iyan ka pitu ne panisingan te Manama^y ne impeendiye te langun ne inged kayi te kalibutan. ⁷ Ne migparani sikandin wey ingkuwa rin ka egbaseen diye te kawanan ne belad te seeye se migpinnuu te trunu. ^{8z} Te naangey e seeye te Nati ne Karniru, mig-usengul e diye te tangkaan din ka hep-at ne hinimuwan ne eggeheyinawa wey ka daruwa ne pulu wey hep-at (24) ne me igbuyag. Ka tagse sabeka kandan migpangelit te alpa wey due miggen-genan dan ne yahung ne bulawan ne napenu te insinsu ne iyan ka me peg-ampu te me keet-etawan te Manama. ^{9a} Ne nangulahing e sikandan te iyam ne ulahingen ne eggenendue:

“Likes ka ne eg-angey te baseen

wey te pglekat te me piket kayi.

Tenged su neyimatayan kad wey pinaahi te langesa nu,

due me etew ne nalekat nu eyew egkeyimu ne keet-etawan te
Manama,

ne namuun te nalein-lein ne me tribu,

me linalahan wey me kabuhalan, wey me nasud. ^{10b} Innimu nu
sikandan ne migharian

wey me talagpanubad te kanta ne Manama,

wey eghari sikandan te kalibutan.”

^v 5:1 Isi 2:9-10; Isa 29:11. ^w 5:5: a Hin 49:9; b Isa 11:1, 10. ^x 5:6: a Isa 53:7; b Sak 4:10.

^y 5:6 Innalin seini te duma isip pitu ne panisingan wey ke panisingan ne pitu se klasik ka geem. ^z 5:8 Sal 141:2. ^a 5:9 Sal 33:3; 98:1; Isa 42:10. ^b 5:10 Iks 19:6; Imp 1:6.

^{11c} Nataman, migtengteng ad e man-e wey narineg ku ka laheng te kene egkaseel ne me panalihan te Manama ne nakalingut te trunu, wey te hep-at ne hinimuwan ne eggeheyinawa wey te me igbuyag.

¹² Nangulahing sikandan te heemeni ne miggendue:

“Ka innimatayan ne Nati ne Karniru, likes ne egdayanen tenged te kandin ne geem, karatuan, katuenan, kanekal wey likes sikandin ne egtahuren, egbantuhen, wey egsayeen!”

¹³ Ne narineg ku ka langun ne miggeheyinawa diye te langit wey diye te ampew te tane, wey ka diye te diralem te tane wey diye te dahat ne nangulahing ne miggendue:

“Egdayanen ta ka migpinnuu te trunu wey ka Nati ne Karniru. Egbantuhen ta sikandan wey eg-ileen ka katelesan wey ka karesen te ware egkatamanan!”

¹⁴ Ne migtabak ka hep-at ne hinimuwan ne eggeheyinawa, “Malehet iya!” Ne mig-usengul ka me igbuyag wey migsimba dutu.

Ka peglekat te me piket

6 ¹Nataman, nakita ku ka Nati ne Karniru ne mglekat te sabeka te pitu ne piket, wey te sikan de, nakarineg a te sabeka te hep-at ne me hinimuwan ne eggeheyinawa ne miglalag. Egpekeiling te luhung ka laheng din ne miggendue, “Hendini ka!” ^{2d} Ne due nakita ku ne maangkag ne kudde ne migpanguddaan te etew ne due piet. Imbehayan sikandin te kuruna wey miggipanew ne migpanpanalu te me kuntere din. ³Ne inlekat e man-e te Nati ne Karniru ka igkarangeb ne piket, wey narineg ku ka igkarangeb ne mananap ne migkahi, “Hendini ka!” ^{4e} Ne due miglihawang ne dangeb ne kudde ne malalab wey migpanguddaan te etew ne imbehayan te katenged te peg-awe te keupianan te kalibutan eyew egmeyimmamatayey ka me etew. Ne imbehayan sikandin te bubuyahen ne kampilan. ^{5f} Ne inlekat e man-e te Nati ne Karniru ka igkatelu ne piket, wey narineg ku man-e ka igkatatelu ne hinimuwan ne eggeheyinawa ne migkahi, “Hendini ka!” Ne due nakita ku ne meitem ne kudde ne migpanguddaan te etew ne mig-uyan te timbangan. ⁶Ne due laheng ne narineg ku ne hendue te diye migpuun te taliware te hep-at ne hinimuwan ne eggeheyinawa ne migkahi, “Tatelu ne salmun ne trigu wey ke siyam ne salmun ne sibada ka egkeutel te suul te etew te sabeka ne aldew. Piru kene nu hilabeti ka mentika wey ka binu!”

⁷Ne inlekat e man-e te Nati ne Karniru ka igkeep-at ne piket, wey narineg ku ka igkeep-at ne hinimuwan ne eggeheyinawa ne migkahi, “Hendini ka!” ^{8g} Ne iyan ku nakita ka kudde ne egmakalawag ne

^c 5:11 Dan 7:10. ^d 6:2 Sak 1:8; 6:3, 6. ^e 6:4 Sak 1:8; 6:2. ^f 6:5 Sak 6:2, 6.

^g 6:8 Isi 14:21.

migpanguddaan te egngaranan te Kamatayen, wey migsinundul kandin ka egngaranan te Hadis. Imbehayan sikandan te geem te pegpangimatey te igkeep-at ne baad te me etew te kalibutan pinaahi te gubut, te gutas, te dalu wey pinaahi te mahintalunan ne me mananap kayi te kalibutan.

⁹ Ne inlekat e man-e te Nati ne Karniru ka igkalimma ne piket, wey due nakita ku diye te diralem te altar ne me gimukud te me etew ne immangimatayan tenged te pegtuman dan te lalag te Manama wey te pegmatinumanen dan te pegpanengneng kayi. ¹⁰ Ne migpanaman-taman sikandan migmanguleyi, “Manama ne amana ne maresen, ka matulus wey malehet; ken-u nu pad eggukumi wey egsulii ka me etew ne miggimatey kanami diye te kalibutan?” ¹¹ Ne impamehayan e ka tagse sabeka kandan te maangkag ne kumbale ne malayat wey migkahiyan te egpeyimmelayen pad te dagdahew re taman te egkasampung e ka kasuluhan te me suled dan ne duma ran te migpamakey te Manama ne epgangimatayan iling te natamanan dan.

^{12^h} Ne nakita ku ne inlekat e man-e te Nati ne Karniru ka igkeen-em ne piket. Ne dutu, miglilinug e te amana ne nenekali wey migmarusilem e ka aldew iling te meitem ne manggad, wey migmalalab e ka bulan iling te langesa. ^{13ⁱ} Neneulug diye te tane ka me bituen diye te langit iling te meyilew pad ne behas te kayu ne imbayaan te makeseg ne kalamag. ^{14^j} Naawe ka langit iling te baseen ne inlulun, wey nenaalin ka langun ne me bubungan wey ka me pulu puun te natahuan dan. ^{15^k} Nangeles diye te me sulung wey te me pahang diye te me bubungan ka me Hari te kalibutan wey ka me pangulu, ka me labew te me sundalu, ka me meyaman, ka dakel se katenged ne me etew, ka me uripen wey ka kene ne me uripen. ^{16^l} Migpangananey sikandan te me bubungan wey te me pahang ne migkahi, “Tebali key eyew egkabunbunan key wey kenad egkiteen te migpinnuu te trunu, wey egpakapanalliya key te langet te Nati ne Karniru. ^{17^m} Su miggungume e ka makaalat-halat ne aldew te pegparusa te langun ne etew, wey ware iya egpaktiis kayi.”

Ka 144,000 ne etew ne nakulitan

7 ^{1ⁿ} Te pegkapenga kayi, due nakita ku ne hep-at ne panalihan ne migsasindeg diye te hep-at ne pikungan te kalibutan. Impahenan dan ka hep-at ne kalamag te kalibutan eyew kene egkakalamahan ka tane, dahat, wey ka minsan nekey ne kayu. ² Nataman, duen e man-e nakita ku nelein ne panalihan ne migparibabew diye te langit puun te igsile ne mig-uyan te kulit te manekal ne Manama. Ne migpanaman-

^h 6:12: a Imp 11:13; 16:18; b Isa 13:10; Huwil 2:10, 31; 3:15; Mat 24:29; Mar 13:24-25; Luk 21:25. ⁱ 6:13-14 Isa 34:4. ^j 6:14 Imp 16:20. ^k 6:15 Isa 2:19, 21. ^l 6:16 Hus 10:8; Luk 23:30. ^m 6:17 Huwil 2:11; Mal 3:2. ⁿ 7:1 Hir 49:36; Dan 7:2; Sak 6:5.

taman sikandin migpanguleyi ka migpangumew te hep-at ne panalihan ne imbehayan te Manama te geem te pegdereet te tane wey te dahat.

^{3º} Migkahi sikandin, “Kene niyu pa dereeti ka tane, ka dahat, wey ka kakayuhanan taman te egkakulitan ney e ka buked te me suluhuanen te kanta ne Manama.” ⁴ Ne nakarineg a ne due sabeka ne gatus wey hep-at ne pulu wey hep-at ne libu (144,000) ne etew ka nakulitan puun te langun ne tribu ni Israil. ⁵ Due sapulu wey daruwa ne libu (12,000) puun te kabuhalan ni Huda, sapulu wey daruwa ne libu (12,000) puun te kabuhalan ni Rubin, wey sapulu wey daruwa ne libu (12,000) puun te kabuhalan ni Gad. ⁶ Due sapulu wey daruwa ne libu (12,000) puun te kabuhalan ni Asir, sapulu wey daruwa ne libu (12,000) puun te kabuhalan ni Naptali, wey sapulu wey daruwa ne libu (12,000) puun te kabuhalan ni Manasis. ⁷ Due sapulu wey daruwa ne libu (12,000) puun te kabuhalan ni Simyun, sapulu wey daruwa ne libu (12,000) puun te kabuhalan ni Libi, wey sapulu wey daruwa ne libu (12,000) puun te kabuhalan ni Isakar. ⁸ Due sapulu wey daruwa ne libu (12,000) puun te kabuhalan ni Sabulun, sapulu wey daruwa ne libu (12,000) puun te kabuhalan ni Husi, wey sapulu wey daruwa ne libu (12,000) puun te kabuhalan ni Binhamin.

Ka susuluhi ne etew ne nangukumbale te maangkag

⁹ Pegkapenga dutu, due nakita ku ne susuluhi ne me etew ne kene egkaseel ne namuun te nalein-lein ne me nasud, me tribu wey me kabuhalan, wey me linalahan. Diye sikandan nanasindeg te tangkaan te trunu wey te Nati te Karniru ne nangukumbale te maangkag wey nangekemkem te dewun te palmira ne egpekeiling te niyug. ¹⁰ Ne migpanaman-taman sikandan migmanguleyi ne miggendue: “Iyan migluwas kanta ka Manama ne migpinnuu te trunu wey ka Nati ne Karniru!” ¹¹ Ne miglingut nanasindeg ka langun ne me panalihan diye te trunu, wey diye te me igbuyag wey diye te hep-at ne hinimuwan ne eggeheyinawa. Ne mig-usengul sikandan diye te tangkaan te trunu wey migsimba te Manama. ¹² Ne migkahi sikandan, “Malehet iya! Ka Manama likes ne egdayanen, egtahuren, wey egpasalamatan su mabantug sikandin, matagsseb, maresen wey manekal te ware egtamanan. Malehet iya.”

¹³ Nataman, mig-insaan a te sabeka te me igbuyag, “Hentew-a ka sika ne me etew ne nangukumbale te maangkag, wey hendei sikandan namuun?”

^{14º} Ne migtabak a, “Ahalen, sikeykew ka nakataha ke hentew sikandan.”

◦ 7:3 Isi 9:4, 6. ¶ 7:14 Dan 12:1; Mat 24:21; Mar 13:19.

Ne migkahiyan a nikandin, “Sika ka me etew ne nakaantus te masumpit ne pegbayad-bayad. Impi-pian dan ka me kumbale dan te langesa te Nati ne Karniru eyew egmaangkag.^q ¹⁵Sikan naa ka kayi sikandan te tangkaan te trunu te Manama, wey migpamakey kandin te maaldew wey marusilem diye te timplu rin. Ne layun sikandan egdumeyi wey egbanteyi te seeye se migpinnuu te trunu. ¹⁶^r Kenad e sikandan egmanggutasan wey egkengammaraan, wey kenad e sikandan egkatutung te aldew wey te minsan nekey pad ne egpaketutung. ¹⁷^s Su ka Nati ne Karniru ne diye te elat-elat te trunu, iyan egtanggu wey egpanulud kandan diye te me sebseb ne egpakabehey te umul. Ne egpunases te Manama ka tagse luwe dan ne egthiis.”

Ka pglekat te igkapitu ne piket

8 ¹Te inlekat e te Nati ne Karniru ka igkapitu ne piket, warad iya dahing ne egkarineg diye te langit te me liware te uras. ²Nataman, nakita ku ka pitu ne panalihan ne egsasasindeg diye te tangkaan te Manama, wey impamehayen sikandan te tigsalimbeka ne trumpita.

³^t Ne due lein ne panalihan ne miggingga ne miggen-gen te tahuunan te insinsu ne bulawan ne diye migsasindeg te tangkaan te altar. Imbehayan pad man-e sikandin te dakel ne insinsu eyew igtimul te peg-ampu te me keet-etawan te Manama ne iganubad diye te altar ne bulawan ne diye te egkatangkaan te trunu. ⁴Ne migparibabew diye te tangkaan te Manama ka ebel te insinsu ne miggen-genan te panalihan wey insewuhan seeye te me peg-ampu te keet-etawan te Manama. ⁵^u Nataman, ingkuwe e te panalihan ka tahuunan te insinsu wey innipenu din e te hapuy puun te altar wey indegpak din diye te tane. Ne sauhune ne migdagsang ka meemen ne luhung, wey due migderaheneg, wey miggeteb ka kilat wey miglilinug pad.

Ka pitu ne trumpita

⁶Nataman, migpangandam e ka pitu ne panalihan ne nangen-gen te tigsalimbeka ne trumpita eyew igparahing.

⁷^v Ne imparahing e te an-anayan ne panalihan ka trumpita rin, wey due apiyew wey hapuy ne nasewuhan te langesa ne nakaregpak diye te tane. Ne natutung ka igkatebu ne baad te tane wey me kayu, wey ka langun ne hilamunen.

⁸Ne imparahing e te igkarangeb ne panalihan ka trumpita rin, wey due egpekeiling te bubuyahen ne bubungan ne egkalegleg ne nakaregpak

^q 7:14 Eyew egkalinisan te me sale ka igpasabut te eyew egmaangkag. ^r 7:16 Isa 49:10.

^s 7:17: a Sal 23:1; Isi 34:23; b Sal 23:2; Isa 49:10; c Isa 25:8. ^t 8:3: a Amu 9:1; b Iks 30:1, 3.

^u 8:5: a Lib 16:12; Isi 10:2; b Iks 19:16; Imp 11:19; 16:18. ^v 8:7 Iks 9:23-25; Isi 38:22.

diye te dahat. Ne puun due, neyimu e ne langesa ka igkatatelu ne baad te dahat ^w wey nenammatey ka igkatatelu ne baad te langun ne eggeheyinawa diye te dahat, wey nenagguhus ka igkatatelu ne baad te me unturanaan diye dahat.

^{10^w} Ne imparahing e te igkatatelu ne panalihan ka trumpita rin, wey due dakel ne bituen ne egkalegleg iling te ganse ne neulug puun te langit wey diye migdeeg te igkatatelu ne baad te me weyig wey te me sebseb.

^{11^x} Mapeit ka ngaran te bituen. Ne dutu, migmapeit ka igkatatelu ne baad te me weyig, wey masalig ka me etew ne nenammatey su migmapeit man-e ka weyig.

^{12^y} Ne imparahing e te igkeep-at ne panalihan ka trumpita rin, wey nasuhat ka igkatatelu ne baad te aldew wey te bulan, wey te me bituen. Sikan naa ka naawe ka igkatatelu ne baad te kalayag dan, wey migmarusilem e ka igkatatelu ne baad te maaldew wey ka igkatatelu ne baad te marusilem.

¹³ Nataman, due nakita ku ne banug ne miglayang diye te aw-awangan wey narineg ku sikandin ka migpanaman-taman migpanguleyi ne migkahi, “Mekeyid-u-hid-u naan de iya! Mekeyid-u-hid-u iya! Mekeyid-u-hid-u naan de iya ka nangugpe te kalibutan ke igparahing e te naahaat ne tatelu ne panalihan ka me trumpita ran ne mahaan e igparahing.”

9 ¹ Ne imparahing e te igkalalimma ne panalihan ka trumpita rin, wey due nakita ku ne sabeka ne bituen ne neulug diye te tane puun te langit. Imbehayan ka bituen te yabi te bitu ne ware tamanan. ^{2^z} Inlukatan din ka bitu ne ware tamanan wey due miglihawang ne ebel puun dutu ne egpekeiling te ebel te bubuyahen ne hapuy. Ne migmarusilem e ka kalibutan tenged su naringdingan e te ebel ka layag te aldew. ^{3^a} Ne due migmanlihawang ne talangas puun te ebel wey migmanlene diye te tane. Imbehayan sikandan te katenged te pegpanehed iling te me salipitsipit. ^{4^b} Impanpanayan sikandan ne kene egpabalbalangan ka me hilamunen, wey ke pinamula, wey me kayu naa. Ke kene, iyan de egpabalbalangan seeye se me etew ne ware nakuliti ka me buked dan te kulit te Manama. ⁵ Intuhutan ka me talangas te pegbayad-bayad te me etew seled te lalimma ne bulan piru kene de egpeyimatayan. Ka kandan ne pegbayad-bayad iling kasakit te eggeramen te etew ne insehed te salipitsipit. ^{6^c} Te seeye ne timpu, egkeupian e perem ka me etew ne egkengamatey wey eg-iman-iman e sikandan ne egkengabigtawan piru kene sikandan egkengamatey.

^{7^d} Egpekeiling ka me talangas te me kudde ne in-andam e eyew egbubunu wey migkukuruna sikandan te egpekeiling te bulawan, wey

^w 8:10 Isa 14:12. ^x 8:11 Hir 9:15. ^y 8:12 Isa 13:10; Isi 32:7; Huwil 2:10, 31; 3:15. ^z 9:2 Hin 19:8. ^a 9:3 Iks 10:12-15. ^b 9:4 Isi 9:4. ^c 9:6 Hub 3:21; Hir 8:3. ^d 9:7 Huwil 2:4.

egpekeiling te ulaula te me etew ka ulaula ran.^{8e} Ne mallayat ka me bulbul ran iling te bulbul te me malitan wey ka me ngipen dan egpekeiling te ngipen te liyun.^{9f} Ne due dingding te me kumeng dan ne egpekeiling te putew, wey ka kahulub te me pakpak dan egpekeiling kahulub te sesалиhi ne karwahi ne ingganuy te me kudde ne nanlingkesu peendiye te bunuanan.¹⁰ Ne due geem te ikug dan ne egpekeiling te ikug te salipitsipit ne due sehed, wey seini ka eggamiten dan te pegpabayad-bayad te me etew seled te lalimma ne bulan.¹¹ Ne due Hari ne migmandu kandan ne iyan ka panalihan ne due katenged te bitu ne ware tamanan. Ka ngaran din te Hibruwanen ne linalahan si Abaddun, wey ka ngaran din te Grigu ne linalahan si Apulyun, ne ka igpasabut kayi, "Ka Talagdereet."

¹² Neimpusan e ka an-anayan ne makaaldek-haldek ne pegbayad-bayad piru duen pad daruwa ne egginguma ne makaaldek-haldek ne me pegbayad-bayad.

^{13g} Ne imparahing e te igkeem-em ne panalihan ka trumpita rin, wey due narineg ku ne laheng ne migpuun te hep-at ne pikungan te altar ne bulawan ne diye te tangkaan te Manama.¹⁴ Ne migkahiyani te laheng ka igkeen-em ne panalihan ne due trumpita, "Lekei nu ka hep-at ne panalihan ne imbaku diye te pagpahamayan ne weyig ne Iyupratis!"¹⁵ Purisu mglekaan e ka hep-at ne panalihan ne natahahe e te uras, te aldew, te bulan wey te leg-un eyew te pegpangimatey te igkatelu ne baad te keet-etawan.¹⁶ Ne innangenan a ne daruwa ne gatus ne milyun (200,000,000) ka kasuluhan te me sundalu ran ne nangukudde.¹⁷ Ne iling kayi ka ulaula te impakita keddi ne me kudde wey te migmangudde kayi: ka migmangudde due putew ne dingding te me kumeng dan ne malalab ka batek iling te hapuy, wey meilem iling te mahal ne batu ne sapiru, wey makalawag iling te asupri. Ne ka ulu te me kudde egpekeiling te ulu te liyun wey miglihawang puun te me be-be dan ka hapuy, ebel wey asupri.¹⁸ Ne nenammatey ka igkatelu ne baad te me etew puun te seini se mangune-kune ne salerep ne iyan ka hapuy, ka ebel wey ka asupri ne eglihawang puun te be-be te me kudde.¹⁹ Su diye te be-be wey te ikug te me kudde ka geem dan; ne ka me ikug dan due me ulu iling te uled wey seini ka eggamiten dan te pegpangahat te me etew.

^{20h} Ka duma ne me etew ne ware nenammatey te seeye ne me salerep, ware mig-inniyug te me maddeet ne me himu ran. Ware sikandan mig-engked te pegpamakey te me busew wey te me diyus-diyus ne kene egpakkita, kene egpakarinez, wey kene egpekeyipanew ne innimu re puun te bulawan, te pelata, te burunsi, te batu wey te kayu.²¹ Ware man-e sikandan mig-inniyug te maddeet ne me himu ran ne

e 9:8 Huwil 1:6. f 9:9 Huwil 2:5. g 9:13 Iks 30:1-3. h 9:20 Sal 115:4-7; 135:15-17; Dan 5:23.

pegpangimatey, pegpanlambus, pegpeyilabetey ne kene ne alunggun wey te pegpanakew.

Ka panalihan wey ka deisek ne linulun ne baseen

10

¹Nataman, nakakita ad man-e te lein ne panalihan ne maresen ne miglene puun te langit, ne nabukusan te gapun wey neunturan te baluntu ka ulu rin. Ne miglayag ka ulaula rin iling te aldew, wey ka paa rin iling te sungkaleg ne legleg. ²Ne due inggen-genan din ne deisek ne linulun ne baseen ne nabelat e. Ne diye din iriek te dahat ka kawanan ne paa rin wey diye te tane ka gibang. ³Ne migpanaman-taman sikandin migpanguleyi iling te liyun ne migteteul. Te napenge e sikandin ka migpanguleyi, migtabak e degma migdagsang ka pitu ne luhung. ⁴Te migdagsang e ka pitu ne luhung, igsulat kud e perem ka inlalag dan, piru due narineg ku ne laheng ne migpuun te langit ne miggenendue, “Kene nu iwangal-wangal ka inlalag te pitu ne luhung wey kene nu isulat!”

^{5ⁱ} Nataman, ka panalihan ne nakita ku ne migsasindeg ne diye migdiek te dahat wey tane, ingkayew rin ka kawanan ne belad din. ⁶Ne migsaad sikandin pinaahi te ngaran te ware kapatayan ne Manama ne iyan miggimu te langit, te tane, te dahat wey te langun ne nakatahu kayi. Migkahi ka panalihan, “Kenad egkabanggew ka egkeyitabu keureme. ⁷Su te aldew ne igparahing e te igkapitu ne panalihan ka trumpita rin, egkatuman e ka heles ne planu te Manama ne impanengneng din diye te me prupita ne me suluhuanen din.”

^{8^j} Nataman, narineg kud e man-e ka laheng puun te langit ne miggenendue, “Hendiyei nu ka panalihan ne migsasindeg ne diye migdiek te dahat wey te tane wey kua nu ka baseen ne nabelat e ne miggen-genan din.” ⁹Ne miggendiyaan kud e ka panalihan, wey imbuyu kud ka deisek ne baseen; ne dutu, ingkahiyan a nikandin, “Kua nu seini wey keena nu; meemis seini iling te teneb ke duen pad te be-be nu, piru egmasakit ka getek nu ke egkaabeleng nud su egmapeit e.” ¹⁰Ne ingkuwa kud e ka deisek ne baseen ne miggen-genan din wey ingkeen kud e. Meemis seini iling te teneb te diye pad te be-be ku piru migmasakit e ka getek ku te naabeleng kud su migmapeit e. ¹¹Ne due migkahi keddi, “Keilangan ne ig-abey nu igpanagne ka planu te Manama meiyitenged te me etew puun te nalein-lein ne me punduk, me nasud wey me linalahan, wey diye te me Hari!”

Ka daruwa ne talagpamalehet

11

^{1^k} Nataman, due imbehey keddi ne igseked ne iling te tuked wey migkahiyan a, “Sasindeg ka wey sekera nu ka timplu te Manama

ⁱ 10:5-7 Iks 20:11; Diy 32:40; Dan 12:7; Amu 3:7. ^j 10:8-10 Iks 2:8-3:3. ^k 11:1 Iks 40:3; Sak 2:1-2.

wey ka altar, wey seela nu ka migmanimba diye.^{2^l} Piru kene nu sekera ka lihawangan te timplu su imbehey e sika diye te ware migmalintutuu.^m Ne eg-ahawenⁿ dan ka Matulus ne Siyudad seled te hep-at ne pulu wey daruwa (42) ne bulan. ³Ne egsuhuen ku ka daruwa ne talagpamalehet ku eyew egpamalehet meyitenged keddiey. Egsaluub sikandan te saku wey iga pangguhud dan ka iga pahuhud ku kandan seled te 1,260 ne aldew.”

^{4^o} Sikandan seeye se daruwa ne kayu ne ulibu wey ka daruwa ne tahanan te sulu ne diye migsasindeg te tangkaan te Magbebaye te kalibutan. ⁵Ke due egkeupian ne egdereet kandan, due eglahawang ne hapuy diye te me be-be dan ne egpaketutung te me kuntere dan; wey sika ka egpaketay te egkeupian ne egdereet kandan. ^{6^p} Due geem dan te peg-elet te langit eyew kene eg-uran te timpu ne iga pangguhud sikandan te iga pahuhud ku kandan. Ne due man-e geem dan te peggimu te me weyig ne langesa wey te pegbayad-bayad te me etew diye te kalibutan pinaahi te me salerep te minsan ken-u ran igkeupii.

^{7^q} Te egpekeimpus e sikandan ka iga pangguhud te iga pahuhud ku kandan, due eglepew ne makaliyas-liyas ne mananap puun te bitu ne ware tamanan ne egpaketay kandan. Egkatalu rin wey egpaketay ka daruwa ne talagpamalehet. ^{8^r} Ne diye de sikandan egpaketahed te dalan te dakel ne siyudad ne inlansangan te Magbebaye dan. Ka seeye ne siyudad impahunsilingan te Suduma wey Ihiptu. ⁹Ne dutun de iya egpaketahed ka me lawa ran seled te tatelu ne aldew wey liware, wey egpipitawen te me etew ne namuun te nalein-lein ne me punduk, me tribu wey me linalahan, wey me nasud. Ne kene sikandan eg-uyun ne iglebeng ka lawa ran. ¹⁰Eggale-gale ka me etew te kalibutan wey egsahakeen wey egpabegbehayey te dasag tenged te pegpatey te daruwa ne talagpamalehet ne migbayad-bayad te me etew ne nangugpe te kalibutan. ^{11^s} Piru te peglihad te tatelu ne aldew wey liware, in-uyag ded sikandan te Manama. Nanasindeg sikandan wey amana nenaaldek seeye se nakakita kandan. ^{12^t} Nataman, nakarineg ka daruwa ne talagpamalehet te heemeni ne laheng ne egpuun te langit ne migkahi, “Pamaneyik kew kayi!” Ne imbatun e sikandan te gapun taheed te migmanetengteng ka me kuntere dan. ^{13^u} Te sikan de iya, miglilinug te amana ne nenekali wey nalundus ka igkasapulu ne baad te siyudad wey due pitu ne libu (7, 000) ne etew ne migpatey. Puun due, amana ne nenaaldek ka me etew ne nasame wey indayan dan ka Manama ne diye te langit.

¹⁴ Neimpusan e ka igkarangeb ne makaaldek-haldek ne pegbayad-bayad piru mahaan e eggingga ka igkatedu.

^l 11:2 Luk 21:24. ^m 11:2 Te Grigu: me nasud. ⁿ 11:2 Te Grigu: egdi-diekan.

^o 11:4 Sak 4:3, 11-14. ^p 11:6: a 1Har 17:1; b Iks 7:17-19; c 1Sam 4:8. ^q 11:7: a Dan 7:7; Imp 13:5-7; 17:8; b Dan 7:21. ^r 11:8 Isa 1:9-10. ^s 11:11 Isi 37:10. ^t 11:12 2Har 2:11.

^u 11:13 Imp 6:12; 16:18.

Ka igkapitu ne trumpita

^{15v} Nataman, imparahing e te igkapitu ne panalihan ka trumpita rin, wey due migpanaman-taman migmanguleyi diye te langit ne migkahi, “Egharian e kuntee te Manama ka kalibutan duma ki Kristu ne in-alam din, wey eghari sikandin te ware egtamanan!” ¹⁶ Ne nangusengul wey migsimba te Manama ka daruwa ne pulu wey hep-at (24) ne me ighbuyag ne naminnuu te me trunu ran ne diye te egkatangkaan te Manama. ¹⁷ Migkahi sikandan,

“Migpasalamat key keykew Magbebaye ne Maresen ne Manama, ne iyan ka Manama dengan wey ka Manama kuntee; su inggamit nu ka dakel ne geem nu
wey imbunsuran nud e ka peghari nu!

^{18w} Nenabelu ka me etew ne ware migmalintutuu keykew, piru miggungume e ka timpu te langet nu
wey ka timpu te peggukum nu te nenammatey.

Miggingume e degma ka timpu ne egdasahan nud ka me suluhuanen nu, ka me prupita,
wey ka keet-etawan nu, wey ka langun ne migtahud keykew, mabantug ma wey se kene.

Seinid e ka timpu ne egdereetan nud ka me talagdereet te nangugpe te kalibutan!”

^{19x} Nataman, nalukatan e ka timplu te Manama ne diye te langit wey nakite e ka Tahuanan te Kasabutan te Manama ne diye te seled te timplu rin. Ne dutu, miggeteb e ka kilat wey due migderaheneg, wey migdagsang e ka luhung wey miglilinug e, wey mig-uran e te derakel ne apiyew.

Ka malitan wey ka salimbaweng

12 ¹ Nataman, due amana ne kein-inuwan ne egkiteen diye te langit. Su due malitan ne migsaluub te aldew wey diye migsasindeg te bulan, wey migkukuruna sikandin te sapulu wey daruwa (12) ne bituen. ² Naberes sikandin wey mahaan e eglesuti, sikan naa ka migpanguleyi sikandin su egaletikan e.

^{3y} Ne duen e man-elein ne kein-inuwan ne egkiteen diye te langit: due bubuyahen ne salimbaweng ne malalab ne pitu ka ulu wey sapulu ka sungey, wey ka tagse ulu due kuruna. ^{4z} Ne ingkeyis din te ikug din ka igkatelu ne baad te me bituen wey indegpak din diye te tane. Ne diyad migsasindeg ka salimbaweng te tangkaan te malitan ne mahaan e eglesuti eyew egsagmaken din ka bate ke eglesut e. ^{5a} Nataman, te miglesutan e

^v 11:15 Iks 15:18; Dan 2:44; 7:14, 27. ^w 11:18: a Sal 2:5; 110:5; b Sal 115:13.

^x 11:19: a Imp 8:5; 16:18; b Imp 16:21. ^y 12:3 Dan 7:7. ^z 12:4 Dan 8:10.

^a 12:5: a Isa 66:7; b Sal 2:9.

ka malitan te lukes ne bate ne iyan egmandu te me nasud ne ware keyid-u te me kunttere din,^b due migsalukagmit te bate wey in-uyan e peendiye te Manama diye te trunu rin. ⁶ Ne migpallahuy e ka malitan diye te mammara ne inged ne kene egkeugpaan, ne iyan ka intahahe te Manama ne egpaaputan kandin eyew diye egtangguwa seled te 1,260 ne aldew.

^{7c} Nataman, due gubut diye te langit su migpabunbunuey si Mikail duma te me panalihan din wey te salimbaweng duma te me panalihan din degma. ⁸ Piru natalu ka salimbaweng duma te me panalihan din, wey warad tuhuti te Manama ne eg-ugpe dan diye te langit. ^{9d} Ne indegpak e diye te tane ka bubuyahen ne salimbaweng. Sikandin ka tapey ne uled ne egngararanan ki Meibulan, ka ahalen te me busew ne iyan miglimbung te me etew kayi te ampew te tane. Indegpak sikandin diye te tane duma te me panalihan din.

^{10e} Ne due narinig ku ne migpanaman-taman migpanguleyi diye te langit ne miggenendue, “Timpu e ne egluwasen e te Manama ka me etew. Iggapitew rin e ka geem din te peghari wey ka katenged te Kristu ne in-alam din. Su ka diye te tangkaan te Manama ne talagsumbung te me suled ta te aldew wey marusilem, indegpak e diye te tane. ¹¹ Natalu ran sikandin pinaahi te langesa te impanubad ne Nati ne Karniru wey te pinaahi degma te kamalehetan ne inwali ran. Ne ware dan ikannuhun ka umul ran minsan pad egpatey sikandan tenged te pegpalintutuu ran. ¹² Ne tenged due, gale-gale kew ka nangugpe te langit.^f Piru mekeyid-u-hid-u kew ka due te tane wey dahat^g su miglene e due te kaniyu ka ahalen te me busew ne amana ne nalanglangetan, su nakataha rin ne kene naan de sikandin egkaluhey!”

¹³ Te nasahimanu e te salimbaweng ne indegpak e sikandin diye te tane, inlupug din e ka malitan ne mig-anak te lukes. ^{14h} Piru imbehayon ka malitan te daruwa ne pakpak te dakel ne banug eyew egpakashayang sikandin peendiye te mammara ne inged ne kene egkeugpaan ne egtangguwan kandin te 1, 260 ne aldew, wey eyew egpakashayang sikandin te salimbaweng. ¹⁵ Ne migkulepe e ka salimbaweng te dakel ne weyig ne impasinundul rin te malitan eyew egkaanlas sikandin. ¹⁶ Piru imbulihan te tane ka malitan. Migbeka-beka ka tane wey migleneb e ka weyig ne ingkulepa te salimbaweng. ¹⁷ Nabelu-belu ka salimbaweng te malitan wey miggipanew e sikandin ka egpakin-ehet te duma pad ne me kabuhalan te malitan. Sikandan seeye se migtuman te me suhu te Manama wey te kamalehetan ne impanulu ni Hisus. ¹⁸ Ne diye migsasindeg ka salimbaweng te ilis te dahat.

^b 12:5 Te Grigu: egmandu pinaahi te baras ne putew. ^c 12:7 Dan 10:13, 21; 12:1; Hud 9.

^d 12:9: a Hin 3:1; b Luk 10:18. ^e 12:10 Hub 1:9-11; Sak 3:1. ^f 12:12 Te Grigu: Purisu gale-gale kew me langit wey ka langun ne nangugpe due. ^g 12:12 Te Grigu: Mekeyid-u-hid-u ka kalibutan wey dahat. ^h 12:14 Dan 7:25; 12:7.

Ka daruwa ne mananap ne makaliyas-liyas

13 ^{1ⁱ Nataman, due nakita ku ne makaliyas-liyas ne mananap ne mglepew puun te dahat. Due sapulu ne sungey kayi wey pitu ne ulu, ne ka tagse sungey due kuruna. Ne ka tagse ulu impanulatan te me ngaran ne egpakabaley-baley te Manama. ^{2^j Ne ka nakita ku ne makaliyas-liyas ne mananap egpekeiling te liyupardu, ka me paa rin egpekeiling te paa te usu, wey ka be-be din egpekeiling te be-be te liyun. Ne imbehey e te salimbaweng diye te mananap ka geem din, ka trunu rin, wey ka dakelel ne katenged din te pegmandu. ^{3^K Ka sabeka ne ulu te mananap due bateg te bubuyahen ne pali ne egpakkapatey, piru neulian ded. Neinu-inu te mananap ka me etew te intiru ne kalibutan wey migikul sikandan kandin. ^{4^I Insimba te me etew ka salimbaweng su imbehey rin ka katenged din diye te makaliyas-liyas ne mananap. Ne insimba ran degma ka mananap te migkahi, “Hentew naan de iya ka egpekeiling te makaliyas-liyas ne mananap? Hentew naan de iya ka egpakaatu kandin?”}}}}

^{5^k Intuhutan ka mananap te pegpaambug wey te pegbaley-baley te Manama, wey intuhutan degma sikandin te pegmandu seled te hep-at ne pulu wey daruwa (42) ne bulan. ^{6^S Sikan naa, migpanlalag e ka mananap te pegbaley-baley te Manama, te pegbaley-baley te ngaran din wey te ugpaan din, wey te langun ne nangugpe diye te langit.¹ ^{7^m Intuhutan sikandin ne egpakkig-ehet te keet-etawan te Manama wey te pegtalu kandan. Imbehayan man-e sikandin te katenged te pegmandu te me etew ne namuun te nalein-lein ne me tribu, me punduk wey me linalahan, wey me nasud. ^{8ⁿ Ne egsimba kandin ka langun ne nangugpe te kalibutan, angin e te seeye se nakasulat se me ngaran diye te Libru te Umul. Te ware pad neyimu ka kalibutan, nakasulat e ka me ngaran dan diye te libru te Nati ne Karniru ne innimatayan.}}}}

⁹“Purisu, ke egkeupian ka ne egpakkasabut, sumsumana nu ay-ayari ke nekey ka narineg nu!^o ^{10^p Ka minsan hentew ne iyan egkeyingumaan ka egkarakep, egdakepen iya wey ka minsan hentew ne iyan egkeyingumaan ka eggimatayan pinaahii te kampilan, eggimatayan iya pinaahii te kampilan. Purisu, keilangan ne egpakannekal wey eg-antus te me keyirapan ka keet-etawan te Manama.”}

¹¹ Nataman, duen e man-e nakita ku ne lein ne makaliyas-liyas ne mananap ne mglepew puun te tane. Due daruwa ne sungey rin ne

ⁱ 13:1: a Dan 7:3; b Imp 17:3, 7-12. ^j 13:2 Dan 7:4-6. ^k 13:5-6 Dan 7:8, 25; 11:36.

^l 13:6 Ka duma ne igpasabut kayi diye te Grigu iyan ka migpanlalag e ka mananap te pegbaley-baley te Manama, te pegbaley-baley te ngaran din wey te ugpaan din ne iyan seeye se nangugpe diye te langit. ^m 13:7 Dan 7:21. ⁿ 13:8 Sal 69:28. ^o 13:9 Te Grigu: Ka due talinga egpamminieg. ^p 13:10 Hir 15:2; 43:11.

egpekeiling te sungey te nati ne karniru, wey hendue te salimbaweng ke eglalag.¹² Inggamit din ka langun ne katenged te an-anayan ne makaliyas-liyas ne mananap diye te tangkaan kayi wey impehes din ka langun ne nangugpe te kalibutan ne eggimba te an-anayan ne mananap ne due bateg te dakel ne pali ne egpakkapatey, pиру neulian ded.¹³ Ne seeye se ikarangeb ne makaliyas-liyas ne mananap, amana ne kein-inuwan ka immangimu rin su nakapeururan sikandin te hapuy diye te tangkaan te me etew.¹⁴ Nalimbungan te ikarangeb ne makaliyas-liyas ne mananap ka nangugpe te kalibutan pinaahi te me kein-inuwan ne intuhut kandin ne eggimuwen diye tangkaan te an-anayan ne makaliyas-liyas ne mananap. Ne insuhu din ka me etew ne eggimu te larawan te an-anayan ne mananap ne napalian te kampilan pиру neuyag ded.¹⁵ Intuhutan sikandin ne egpepaheyinaween din ka larawan te an-anayan ne makaliyas-liyas ne mananap su eyew egpakkalalag wey egpeyimatey te kene egsimba kandin.¹⁶ Impehes din man-e ka langun ne etew, mabantug wey se kene, meyaman wey se egkaayu-ayu, uripen wey se kene, ne egkulitan diye te kawanan ne belad dan wey ke diye naa te buked dan.¹⁷ Ne ware minsan hentew ne egpakabebeli wey ke egpakabebelegye angin e te seeye se due kulit te ngaran te makaliyas-liyas ne mananap wey ke numiru te ngaran din.

¹⁸ Keilangan te katuenan ka pegasbut kayi. Ne ka due katuenan te pegasbut keilangan ne egnengnengan din ke nekey ka kaluwasan te numiru te makaliyas-liyas ne mananap su palinneu seini te ngaran te etew. Ne ka numiru iyan ka 666.

Ka Nati ne Karniru wey ka 144,000 ne keet-etawan

14 ¹ Nataman, nakita ku ka Nati ne Karniru ne migsasindeg diye te Bubungan te Siyun duma te sabeka ne gatus wey hep-at ne pulu wey hep-at ne libu (144, 000) ne keet-etawan ne nasulatan ka me buked te ngaran te Nati ne Karniru wey te Amey rin.² Ne nakarineg a te laheng puun te langit ne egpekeiling te lehes te dakel ne sampew, wey iling karahing te dagsang te luhung, wey egpekeiling man-e te dahing te impangelit ne me alpa.³ Ne nangulahing sikandan te iyam ne ulahingen diye te tangkaan te trunu wey diye te hep-at ne hinimuwan ne eggeheyinawa wey te me igbuyag. Ware lein ne nateu te seeye ne ulahingen angin e te seeye se sabeka ne gatus wey hep-at ne pulu wey hep-at ne libu (144,000) ne me etew ne inlekat puun te kalibutan.⁴ Sikandan ka me etew ne ware nekewulid te me malitan wey sikandan ka migsinundul te Nati ne Karniru minsan hendei sikandin eggendiye. Sikandan ka linekat ne me keet-etawan puun diye te kalibutan wey

¹ 14:1 Isi 9:4; Imp 7:3.

sikandan ka in-uhab diye te Manama wey te Nati ne Karniru. ^{5r} Warad iya sikandan nanguubat wey warad iya igkarew-ey kandan.

Ka tatelu ne panalihan

⁶Nataman, due nakita ku ne lein ne panalihan ne miglayang diye te awawangan ne mig-uyan te Meupiya ne Panugtulen ne kene egkabalbalawan te ware egtamanan. Igwali seeye diye te kalibutan, diye te me etew ne namuun te nalein-lein ne me nasud, me tribu wey me linalahan, wey me punduk. ⁷Ne migpanaman-taman sikandin migpanguleyi ne migkahi, “Kaaldeki niyu ka Manama wey dayana niyu sikandin, tenged su miggungume e ka timpu te peggukum din. Ne simbaa niyu ka miggimu te langit wey te tane, te dahat wey te me sebseb te me weyig.”

^{8s} Ne due nakasinundul ne igkarangeb ne panalihan ne migkahi, “Nahuhus e! Nahuhus e ka Mabantug ne Babilunya! Su impeinum din ka langun ne nasud te binu ne iyan ka agkey din!”

⁹Ne due nakasinundul kandan ne igkatelu ne panalihan wey migpanaman-taman migpanguleyi ne migkahi, “Ka minsan hentew ne egsimba te makaliyas-liyas ne mananap wey te larawan din wey egpakulit diye te buked din wey ke diye naa te belad din, ^{10t} egpekeinum degma sikandin te telek ne binu te Manama ne in-itis diye te ubab te langet din. Ne egbaybayaran sikandin pinaahi te hapuy wey asupri diye te tangkaan te matulus ne me panalihan wey te tangkaan te Nati ne Karniru. ^{11u} Ne egparibabew te ware egtamanan ka ebel puun te igbayad-bayad kandan. Kene egpekeyimmeley ne egkabaybayaran te aldew wey marusilem seeye se migsimba te makaliyas-liyas ne mananap wey te larawan, wey migpakulit te ngaran te mananap. ¹²Purisu ka keet-etawan te Manama ne migtuman te me suhu din wey migsalig ki Hisus, keilangan ne egpabulus ka egpalintutuu.”

¹³Nataman, due narineg ku ne laheng puun te langit ne migkahi, “Isulat nu seini: Puun kuntee, keupianan te seeye se nammatey ne due te Magbebaye!”

Ne migtabak ka Panisingan te Manama, “Malehet iya. Egpanalanganin sikandan eyew egpekeyimmeley e te me keyirapan, su eglibed diye te kandan ka meupiya ne hinimuwan dan.”^v

Ka peggaani te kalibutan

^{14w} Nataman, due nakita ku ne maangkag ne gapun ne due migpinnuu ne hendue te anak te etew ne migkukuruna te bulawan wey miggen-

^r 14:5 Sup 3:13. ^s 14:8 Isa 21:9; Hir 51:8; Imp 18:2. ^t 14:10: a Isa 51:17; b Hin 19:24; Isi 38:22. ^u 14:11 Isa 34:10. ^v 14:13 Te Grigu: egsinundul kandan ka hinimuwan dan.

^w 14:14 Dan 7:13.

gen te mahalang ne galab.^{15x} Ne due nakita ku ne lein ne panalihan ne miglihawang te timplu wey migpanaman-tamanan din kuleyii ka migpinnuu te gapun te migkahi, “Ay-ayuna nud ka galab nu wey gaani kad su neyinuhan e ka egganiyen diye te kalibutan!”¹⁶ Purisu inggalab e te seeye se migpinnuu te gapun ka egganiyen, wey naahaaniyan e ka kalibutan.

¹⁷Nataman, due nakita ku ne lein ne panalihan ne miglihawang te timplu diye te langit wey due degma galab din ne mahalang.

¹⁸Ne duen e man-e nakita ku ne lein ne panalihan ne migpuun te altar ne iyan impiyalan te hapuy. Migpanaman-tamanan din kuleyii ka due mahalang ne galab ne migkahi, “Ay-ayuna nud ka galab nu wey panlegtasa nud ka me pungpung te me behas te paras diye te kalibutan su neneyinuhan e!”¹⁹Purisu impanlegtas e te panalihan ka me behas te paras diye te kalibutan wey impangantug din e diye te maluag ne kelesanan te langet te Manama.^{20y} Ne ingkeles e ka me behas diye te kelesanan ne diye te lihawangan te siyudad. Ne puun te kelesanan due langesa ne migtulayas ne taman te bakke te kudde ka karalem wey tatelu ne gatus (300) ne kilumitru ka kalayatan.

Ka me panalihan ne mig-uyan te katammanan ne me salerep

15 ¹Ne duen e man-e nakita ku ne amana ne kein-inuwan diye te langit. Due pitu ne panalihan ne mig-uyan te pitu ne salerep. Katammanan seini ne me salerep su dutun de egkataman kandan ka langet te Manama.

²Ne due nakita ku ne hendue te dahat ne bildu ne amana ne mating-ew ne nasewuhan te hapuy. Ne nakita ku ne diye nanasindeg te ilis dutu ka nenakareeg te makaliyas-liyas ne mananap wey te larawan din wey ware nakulit te numiru te ngaran din. Nanguyan sikandan te me alpa ne imbehey te Manama^{3z} wey nangulahing te ulahingen ni Muwisis ne suluhuanen te Manama, wey te ulahingen te Nati ne Karniru ne eggendue:

“Dakel wey kein-inuwan ka me himu nu
 maresen ne Magbebaye ne Manama!

Matareng wey eleg ka me paahi nu
 Hari te langun ne me nasud!

^{4 a} Hentew buwa ka kene egkaaldek keykew Magbebaye,
 wey kene egsaye te ngaran nu?

Su sikeykew re ka matulus.
Eggendue te keykew ka me etew te langun ne me nasud wey

egsimba keykew,

^x 14:15 Huwil 3:13. ^y 14:20 Isa 63:3; Peg 1:15; Imp 19:15. ^z 15:3 Iks 15:1.

^a 15:4: a Hir 10:7; b Sal 86:9.

tenged su nanengnengan e ka matareng ne me himu nu.”

^{5b} Pegkapenga dutu, nakita ku ne nalukatan ka timplu diye te langit ne iyan ka balungbalung te Manama. ⁶Ne miglihawang puun te timplu ka pitu ne panalihan ne mig-uyan te pitu ne salerep. Nangukumbale sikandan te maangkag ne hinabel ne masil-ew wey nanlelamben te tabed ne bulawan. ⁷Ka sabeka te hep-at ne hinimuwan ne eggeheyinawa, migbehayan din ka me panalihan te pitu ne yahung ne bulawan ne napenu te langet te ware kapatayan ne Manama. ^{8c} Ne napenu e ka timplu te ebel ne egpuun te katelesen te Manama wey te geem din. Ne ware egpakaseled dutu taman te egkeimpusan e ka pitu ne salerep ne in-uyan te pitu ne panalihan.

Ka me yahung ne intahuan te langet te Manama

16 ¹Nataman, due narineg ku ne heemeni ne laheng ne diye egpuun te timplu. Migpakiglag seini diye te pitu ne panalihan ne migkahi: “Hipanew kew e wey ibusbus niyud diye te kalibutan ka pitu ne yahung ne langet te Manama!”

^{2d} Ne mig-ayun e ka an-anayan ne panalihan wey imbusbus din e ka tahu te yahung din diye te kalibutan. Ne dutu, nangehang e te susumpti ka me etew ne migpakulit te kulit te makaliyas-liyas ne mananap wey migsimba te larawan din.

³Ne imbusbus e te ikarangeb ne panalihan ka tahu te yahung din diye te dahat. Ne migbaluy e ka dahat ne langesa iling te langesa te minatey, wey nammatey ka langun ne miggeheyinawa diye te dahat.

^{4e} Ne imbusbus e degma te igkatelu ne panalihan ka tahu te yahung din diye te me weyig wey diye te me sebseb, wey migbaluy e ka me weyig ne langesa. ⁵Ne narineg ku ka panalihan ne migbanter te weyig ne migkahi, “Sikeykew se Sabsabeka ne Matulus ne kayid dengan wey minsan kuntee, matareng ka peglegpad nu. ⁶Su impalangesa ran ka me keet-etawan nu minsan ka me prupita, sikan naa ka impeinum nu degma sikandan te langesa. Ne sika iya ka eleg kandan!” ⁷Ne nakarineg a te laheng ne migpuun diye te altar ne migkahi, “Malehet iya Magbebaye ne Maresen ne Manama, malehet wey matareng ka me legpad nu!”

⁸Ne imbusbus e te igkeep-at ne panalihan ka tahu te yahung din diye te aldew, wey intuhutan ka aldew ne egmeinit te mangune-kune eyew egkatutung ka me etew te keinit din. ⁹Ne natutung ka me etew te mangune-kune ne keinit, wey imbaley-baley ran e ka ngaran te Manama ne iyan impuunan te seeye ne me salerep. Ne ware sikandan mig-inniyug te me sale dan wey ware migsaye kandin.

^b 15:5 Iks 38:21. ^c 15:8 Iks 40:34; 1Har 8:10-11; 2Kru 5:13-14; Isa 6:4. ^d 16:2 Iks 9:10.
^e 16:4 Iks 7:17-21; Sal 78:44.

^{10^f} Ne imbusbus e degma te igkalalimma ne panalihan ka tahu te yahung din diye te trunu te makaliyas-liyas ne mananap. Ne seeye naa, migmarusilem e ka migharian din, wey impangahat e te me etew ka me dile dan tenged te kasakit,¹¹ wey imbaley-baley ran ka Manama ne diye te langit tenged te kasakit wey te me kehang ne in-antus dan, wey ware sikandan mig-inniyug te maddeet ne hinimuwan dan.

^{12^g} Ne imbusbus e degma te igkeen-em ne panalihan ka tahu te yahung din diye te dakel ne weyig ne Iyupratis, wey neetyian e seeye su intahahe ne egpabayaan te me Hari ne egpuun te igsile.¹³ Ne due nakita ku ne tatelu ne busew ne egpekeiling te me bakbak. Ka sabeka ne busew miglihawang puun te be-be te salimbaweng, ka sabeka diye miglihawang te be-be te makaliyas-liyas ne mananap wey ka sabeka diye miglihawang te be-be te kene ne malehet ne prupita.¹⁴ Sikandan ka me busew ne miggimu te me kein-inuwan. Ne nangendiyaan te me busew ka me Hari te intiru ne kalibutan eyew eglibulungen te pegbubunu te Maresen ne Manama te dakel ne aldew rin.

^{15^h} Ne migkahi ka Magbebaye, “Pammineg kew! Ka pegginguma ku egpekeiling te takawen ne egtikew eggingsuma. Ne keupianan te seeye se kene eglipereng wey migsaluub layun te kumbale din eyew kene sikandin egpekeyipanew ne ware kukumbaleen wey kene egkeyilawan diye te tangkaan te me etew!”

^{16ⁱ} Ne inlibulung te me busew ka me Hari diye te inged ne egngaranan te Armagidun te Hibruwanen ne linalahan.

¹⁷Ne imbusbus e te igkapitu ne panalihan ka tahu te yahung din diye te aw-awangan, wey due meemen ne laheng ne migpuun te trunu ne diye te timplu ne miggendue, “Napenge e!”^{18^j} Ne miggeteb ka kilat wey due migderaheneg, wey migdagsang ka luhung wey miglilinug e te nenekali ne ware pad egkeilingan puun te duen e etew kayi te ampew te tane tenged su amana iya ne manekal ka seeye ne linug.^{19^k} Ne puun due, nabaad te tatelu ka egkahuhud ne siyudad ne mabantug, wey nagguhus ka me siyudad te langun ne inged. Ne ware nalingawi te Manama ka mareet ne hinimuwan te me etew diye te Mabantug ne Babilunya, wey egpeinumen din sikandan te binu ne iyan ka mangune-kune ne langet din.^{20^l} Ne naawe ka langun ne me pulu wey warad bubungan ne egkakita.^{21^m} Ne mig-uran te derakel ne apiyew ne me lalimma ne pulu (50) ne kilu ka kabehat te tagse sabeka. Neuluhan ka me etew wey imbaley-baley ran ka Manama tenged te apiyew su amana iya ne makaalat-halat ka seeye ne salerep.

^f 16:10 Iks 10:21. ^g 16:12 Isa 11:15. ^h 16:15 Mat 24:43-44; Luk 12:39-40; Imp 3:3.

ⁱ 16:16 2Har 23:29; Sak 12:11. ^j 16:18 Imp 8:5; 11:13, 19. ^k 16:19 Isa 51:17.

^l 16:20 Imp 6:14. ^m 16:21 Iks 9:23; Imp 11:19.

Ka egkahuhud ne malitan ne egpamelegye te lawa

17 ^{1ⁿ Nataman, migparani keddiey ka sabeka te pitu ne panalihan ne nangyan te yahung wey migkahi, “Hendini ka su igpapitew ku keykew ka peglegpad te egkahuhud ne malitan ne egpamelegye te lawa rin ne migpinnuu diye lenged te masulug ne me weyig. ^{2^o Nekeyilabet kandin ka me Hari wey nenewubug ka langun ne etew te kalibutan tenged te peg-inum dan te binu ne iyan ka agkey rin.”}}

^{3^p Nataman, in-umaan ad te Panisingan te Manama wey in-uyan ad te panalihan diye te mammara ne inged ne kene egkeugpaan. Ne due nakita ku diye ne malitan ne mig-untud te malalab-lalab ne mananap ne makaliyas-liyas ne pitu se ulu wey sapulu se sungey, wey neemptet nasulati te me ngaran ne eggakabaley-baley te Manama. ^{4^q Ne migsaluub ka malitan te kumbale ne ubi se batek wey te malalab-lalab, wey indayan-dayanan ka lawa rin te bulawan, mahal ne me batu wey me pirlas. Ne miggen-gen sikandin te bulawan ne ubab ne napenu te malindit ne himu rin wey malindit ne agkey rin. ⁵Nakasulat diye te buked din ka ngaran ne maralem se kaluwasan: “Mabantug ne Babilunya, iney te langun ne malitan ne egpamelegye te lawa, wey puunan te langun ne malindit ne me himu te kalibutan.” ⁶Ne nakita ku ne newubug ka malitan te langesa te keet-etawan te Manama ne impangimatayan tenged te pegpalintutuu ran ki Hisus.}}

Aman a ne neinu-inu te pegkakita ku kandin. ⁷Piru migkahiyan a te panalihan, “Mania te neinu-inu ka? Egnanganan ku sikeykew ke nekey-a ka maralem ne kaluwasan meytenged te malitan wey te in-unturan din ne makaliyas-liyas ne mananap ne pitu se ulu wey sapulu se sungey.

^{8^r Ka makaliyas-liyas ne mananap ne nakita nu, manekal pad dengan piru migpatey e kuntee. Ne mahaan e sikandin egliahwang puun te bitu ne ware tamanan eyew egdereetan en iya. Ka langun ne etew ne ware nakasulat se me ngaran diye te Libru te Umul bunsud pad te peggimu te kalibutan, egkeinu-inu ke egkakita ran e ka makaliyas-liyas ne mananap ne manekal pad dengan wey migpatey e kuntee, piru eglibed ded man-e.}

⁹“Keilangan te katuenan ka pegasbut kayi. Ka pitu ne ulu iyan sika ka pitu ne bubungan ne migpinnuuwan te malitan, wey migpasabut degma seeye te pitu ne Hari. ¹⁰Ne nammatey e ka lalimma ne Hari wey iyan mighari kuntee ka igkeen-em, wey ware pad migginguma ka igkapitu. Ne emun ke eggingleme e sikandin, keilangan ne kene de sikandin egkaluhay. ¹¹Ka makaliyas-liyas ne mananap ne manekal dengan piru

ⁿ 17:1 Hir 51:13. ^o 17:2 Isa 23:17; Hir 51:7. ^p 17:3 Imp 13:1. ^q 17:4 Hir 51:7.

^r 17:8: a Dan 7:7; Imp 11:7; b Sal 69:28.

migpatey e kuntee, iyan ka igkawalu ne Hari ne sabeka red te seeye se pitu ne Hari. Ne egdereetan ded iya degma sikandin.^s

¹²^t “Ka nakita nu ne sapulu ne sungey, iyan seeye ka sapulu ne Hari ne ware pad migbunsud mighari. Piru egbehayan sikandan te katenged te peghari te senge uras de duma te makaliyas-liyas ne mananap.

¹³ Nasabeka ka suman-suman te sapulu ne Hari ne igbehey ran ka geem wey katenged dan diye te makaliyas-liyas ne mananap. ¹⁴ Egkataman, egpakigbunu sikandan te Nati ne Karniru, piru egpanalu ka Nati ne Karniru tenged su Ahalen sikandin te langun ne me ahalen wey Hari te langun ne me Hari. Ne iyan din duma ka me matinumanen ne mig-ikul kandin ne in-alam wey in-umew te Manama.”

¹⁵ Ne migkahiyan ad man-e te panalihan, “Ka masulug ne weyig ne nakita nu ne lenged te impinnuuwan te malitan ne egpamelegye te lawa rin, iyan ka me etew puun te nalein-lein ne nasud wey linalahan. ¹⁶ Ka sapulu ne sungey wey ka makaliyas-liyas ne mananap ne nakita nu, egdumutan dan ka malitan ne egpamelegye te lawa rin. Eg-ahawen dan ka langun ne diye te kandin, wey egluungan dan sikandin. Egkeenen dan ka sapu din wey egtutungen dan ka same. ¹⁷ Igpeula-ula ran seini diye te kandin su insabeka te Manama ka suman-suman dan te peggimu te igkeupii rin. Ne puun due, igbehey ran ka katenged dan te peghari diye te makaliyas-liyas ne mananap taman te egkatuman e ka inlalag te Manama.

¹⁸ “Ne ka malitan ne nakita nu, iyan sika ka egkahuhud ne siyudad ne egmandu te me Hari te intiru ne kalibutan.”

Ka pegkahuhus te Babilunya

18 ¹ Te pegkapenga dutu, duen e man-e panalihan ne nakita ku ne miglene puun te langit. Dakel ka katenged din, wey nalaryahan ka intiru ne kalibutan te katelesan din. ²^u Ne migpanaman-taman sikandin migpanguleyi ne migkahi: “Nahuhus e! Nahuhus en iya ka Mabantug ne Babilunya! Ne nangugpaan e kuntee seini te busew wey mallindit ne panisingan, wey langun ne klasi te manuk-manuk ne in-isip ne malindit wey kene egkakeen. ³^v Neyitabu seini su nekeinum ka langun ne nasud te binu ne iyan ka agkey rin, wey nekeyilabet kandin ka langun ne me Hari wey naddatu ka me nigosyanti te kalibutan pinaahi te pegkaalamlamen din te karatuan.”

⁴^w Nataman, duen e man-e narineg ku ne laheng puun te langit ne migkahi,

^s 17:11 Ka sabeka te pitu ne Hari kararuwa eghari. ^t 17:12 Dan 7:24. ^u 18:2: a Isa 21:9; Hir 51:8; Imp 14:8; b Isa 13:21; Hir 50:39. ^v 18:3 Isa 23:17; Hir 51:7. ^w 18:4 Isa 48:20; Hir 50:8; 51:6, 45.

“Sikaniyu se me keet-etawan ku, awe kew rue
 eyew kene kew egpekeikul te me sale din,
 wey eyew kene kew egsalerep duma kandin!

^{5x} Su nekeume e diye te langit ka nenekeg-untud-untud ne sale din,
 wey ware nalingawi te Manama ka maddeet ne hinimuwan din.

^{6y} Eggimuwen diye te kandin ka innimu rin diye te duma,
 wey egsulian iya sikandin te mareet ne hinimuwan din.

Eggipenuen te binu ka ubab din
 wey iling ded kapeit te binu ne insendad din te duma.^z

^{7a} Ke amana rin dayana ka pegkeetew rin wey subla ne halamlamen
 te karatuan,
 iling naan ded degma due karakel ka legpad kandin wey ka
 peglungku din.

Su migpaambug sikandin ne migkahi:

‘Iling a te rayna ne migpinnuu te trunu!

Kena a ne balu,

wey kena ad iya eglungku!’

⁸ Sikan naa ka egkabaybayaran sikandin te me salerep ne eggingga.
 Te sabeka ne aldew, eglagpu eggingga diye te kandin ka
 kamatayen, peglungku wey gutas wey egtutungen sikandin.

Su maresen ka Magbebaye ne Manama ne iyan eglegpad kandin.”

^{9b} Ne egmaninehew wey egmandalawit ka me Hari te kalibutan ke
 egkakita ran ka ebel te pegtutung kandin. Sikandan ka nenekeyilabet te
 malitan wey naalamlam te karatuan din. ¹⁰ Ne egkaalatan sikandan te eg-
 antusen din, sikan naa ka diye de sikandan egmanasindeg te madmariyu
 ne egkahi, “Mekeyid-u-hid-u naan de iya! Mekeyid-u-hid-u naan de iya ka
 egkahuhud ne siyudad ne Babilunya! Inlegparan sikandin te senge uras
 de!”

^{11c} Ne egmaninehew wey egmanlungku ka me nigusyanti te kalibutan
 tenged kandin, su warad e egbebeli te me beleye dan ^{12d} ne bulawan,
 pelata, mahal ne me batu, me pirlas, me hinabel ne mahal, ubi se batek,
 mewumel-humel, malalab-lalab, wey langun ne klasi te meemut ne me
 kayu, wey langun ne kapandayan ligkat te panayew te ilipanti, wey
 mahal ne me kayu wey me burunsi, putew wey mateles ne pahang.

¹³ Warad egbebeli te me sinamun wey me leggu, insinsu wey mira,
 mahal ne insinsu^e wey binu, mentika wey harina wey trigu, me baka
 wey me karniru, me kudde wey me karwahi, wey minsan me etew ne me
 uripen. ¹⁴ Migkahiyan te me nigusyanti ka siyudad, “Naawe e ka langun

^x 18:5 Hin 18:20-21; Hir 51:9. ^y 18:6 Sal 137:8; Hir 50:29. ^z 18:6 Te Grigu: eglupien
 ka kapeit te binu ne insendad din. ^a 18:7-8 Isa 47:7-9. ^b 18:9-10 Isi 26:16-17.

^c 18:11 Isi 27:31, 36. ^d 18:12-13 Isi 27:12-13, 22. ^e 18:13 Te Grigu: pranksinsinsu.

ne igkeup-upii nu ne egkaangken, wey nallaag e ka langun ne karatuan wey mateles ne kasangkapan nu, ne kene nud en iya egkakita pad sika langun!”^{15f} Ka me nigosyanti ne nenaddatu tenged te pegtitinda wey pegpammitew ran te egkaseleppian te seeye ne siyudad, egkaalatan te egantusen din. Sikan naa ka diye de sikandan egmanasindeg te madmariyu ka egmaninehew wey egmandalawit¹⁶ ne egkahi, “Mekeyid-u-hid-u naan de iya! Mekeyid-u-hid-u naan de iya ka egkahuhud ne siyudad! Layun dengan sikandin migsaluub te meupiya ne me manggad ne ubi se batek wey malalab-lalab, wey in-empet din dayan-dayani te me bulawan wey me mateles ne batu wey me pirlas ka lawa rin!^{17g} Piru nareetan ka dakel ne karatuan din te senge uras de!”

Ne egmanasindeg diye te mariyu ka langun ne me kepitam te me barku wey ka me trabahanti ran, wey ka langun ne nanguntud dutu, wey ka langun ne diye te dahat se keuyahan.^{18h} Egmanguleyi sikandan te pegkakita ran te ebel te nasilaban ne siyudad ne eggendue: “Warad iya egpekeiling te sika ne siyudad ne egkahuhud.”¹⁹ⁱ Egbukbukan dan te me alinepung ka me ulu ran te sasangan ne egmandalawit wey egmanguleyi ne egkahi, “Mekeyid-u-hid-u naan de iya! Mekeyid-u-hid-u naan de iya ka egkahuhud ne siyudad! Sikandin ka migpuunan ne nенарату ka langun ne due me unturanan diye te dahat tenged te karatuan din. Piru nareetan sikandin te senge uras de!”

^{20j} “Gale-gale kew ka nangugpe te langit tenged te insahapan din. Gale-gale kew degma me apustulis, me prupita wey me keet-etawan te Manama su inlegparan e sikandin te Manama tenged te immangimu rin kaniyu!”

^{21k} Nataman, impurut te maresen ne panalihan ka bubuyahen ne batu ne egpekeiling te galingan ne batu wey indegpak din diye te dahat wey migkahi, “Iling kayi kasumpit ka pegkahuhus te Babilunya, wey kenad e sikandin egkakita pad.”^{22l m} Kenad egkarineg pad due te sika ne siyudad ka laheng te me alpa wey te mangngulahing wey te mangateu ne egmamulendag wey egmanutrumpita. Ne warad e man-e egkakita ne me talaggimu te minsan nekey ne kapandayan, wey warad e egkarineg ne dahing te galingan.²³ Ne warad e sulu ne eglayag pad due te kandin, wey warad laheng te egpangasawa wey te egpangasaween ne egkarineg. Sika ka legpad kandin su iyan mabantug te kalibutan ka me nigosyanti rin wey inlimbungan din ka me nasud pinaahi te salamangka!”

^f 18:15 Isi 27:31, 36. ^g 18:17 Isa 23:14; Isi 27:26-30. ^h 18:18 Isi 27:32.

ⁱ 18:19 Isi 27:30-34. ^j 18:20 Diy 32:43; Hir 51:48. ^k 18:21: a Hir 51:63-64; b Isi 26:21.

^l 18:22 Isi 26:13; Isa 24:8. ^m 18:22-23 Hir 7:34; 25:10.

²⁴ⁿ Ne inlegparan te Manama ka egkahuhud ne siyudad tenged su diye egkakita ka me langesa te me prupita wey te keet-etawan te Manama, wey ka langun ne impangimatayan kayi te kalibutan.

19 ¹Te pegkapenga kayi, due narineg ku ne hendue te susuluhi ne etew ne migpanaman-taman migmanguleyi diye te langit ne migkahi, “Egdayanen ta ka Manama ne mabantug wey maresen ne iyan migluwas kanta, ²^o tenged su malehet wey matareng ka peggukum din. Inlegparan din ka egkahuhud ne malitan ne egpamelegye te lawa rin ne iyan nakarereet te kalibutan pinaahi te agkey rin. Insulian sikandin te Manama te pegpangimatey rin te me suluhuanen din.” ³^p Ne migpanguleyi sikandan mig-abey ne miggendue, “Egdayanen ta ka Manama! Epparibabew te ware egtamanan ka ebel te insilaban ne siyudad!” ⁴Ne mig-usengul wey migsimba diye te Manama ne migpinnuu te trunu ka daruwa ne pulu wey hep-at (24) ne igbuyag wey ka hep-at ne hinimuwan ne eggeheyinawa ne migkahi, “Malehet iya! Egdayanen ta ka Manama!”

Ka sahakeen te kasal te Nati ne Karniru

⁵^q Ne due laheng ne migpuun te trunu ne migkahi, “Sikaniyu langun se me suluhuanen din ne migtahud kandin, mabantug ma wey se kene, dayana niyu ka kanta ne Manama!” ⁶^r Nataman, nakarineg ad e man-e te laheng ne egpekeiling te guhulubi ne me etew wey egpekeiling man-e te lehes te dakel ne sampew, wey egpekeiling te dahing te kekesehi ne dagsang te luhung. Ne migkahi, “Egdayanen ta ka Manama, su mighari e sikandin se Maresen ne Magbebabay ta! ⁷Eggale-gale ki amana wey egdayanen ta ka katelesan din su miggungume e ka timpu te kasal te Nati ne Karniru. Ne nakapangandam e ka eg-asaween din, ⁸wey impasaluuban e sikandin te meupiya ne hinabel ne masil-ew wey malinis.” Ne iyan igpasabut kayi ka meupiya ne hinimuwan te keet-etawan te Manama.

⁹^s Ne migkahiyan a te panalihan, “Isulat nu seini: Keupianan te seeye se inninggat te sahakeen te kasal te Nati ne Karniru!” Ne migkahiyan e pad man-e nikandin, “Malehet iya seini ne lalag te Manama.”

¹⁰ Ne mig-usengul ad diye te tangkaan din eyew te pegsimba kandin piru migkahiyan a nikandin, “Kene nu himuwa sika! Iyan nu simbaa ka Manama, su suluhuanen e re degma iling keykew wey te me suled nu ne migtuman te pegpanulu ne impanengneng ni Hisus.”

Su ka pegpanulu ne impanengneng ni Hisus, sikan ded iya degma ka impataha te me prupita.

ⁿ 18:24 Hir 51:49. ^o 19:2 Diy 32:43; 2Har 9:7. ^p 19:3 Isa 34:10. ^q 19:5 Sal 115:13.

^r 19:6: a Isi 1:24; b Sal 93:1; 97:1; 99:1. ^s 19:9 Mat 22:2-3.

Ka migpangudde te maangkag ne kudde

^{11^t} Nataman, nakita ku ne nalukatan ka langit, wey due maangkag ne kudde ne impanguddaan te egngararanan ki Matinumanen wey Malehet. Matareng ka peggukum wey ka pegpakig-ehet din te me kuntere din. ^{12^u} Egpekeiling te hapuy ne egkalegleg ka mata rin wey masulug ka kuruna rin. Ne due ngaran ne nakasulat diye te kandin ne ware minsan sabeka ne nakanengneng dutu angin e kandin. ¹³Migsaluub sikandin te kumbale ne in-eled te langesa, wey migngaranan sikandin, “Ka Lalag te Manama.” ¹⁴Migsinundul kandin ka me sundalu diye te langit ne nangudde te me maangkag wey nangukumbale sikandan te hinabel ne maangkag wey malinis. ^{15^v} Ne due miglihawang ne mahalang ne kampilan diye te be-be din eyew igdereet te me nasud. Egmanduan din sikandan te ware keyid-u,^w wey igpakita rin ka langet te Maresen ne Manama iling te egkelesen ne behas te paras diye te kelesanan. ¹⁶Ne due ngaran ne nakasulat diye te kumbale din wey diye te bubun din ne eggendendue: “Hari te langun ne me Hari wey Ahalen te langun ne me ahalen.”

^{17^x} Nataman, due nakita ku ne panalihan ne migsasindeg diye te aldew. Impanaman-tamanan din kuleyii ka langun ne me manuk-manuk ne nanlayang diye te aw-awangan ne migkahi: “Hendini kew eyew egkalibulung kew te dakel ne sahakeen te Manama, ¹⁸su eyew egpakakeen kew te sapu te me Hari wey te pangulu te me sundalu wey te me sakup dan^y, wey te sapu te me kudde wey te migmangudde kayi, wey te sapu te langun ne etew, uripen ma wey se kene, mabantug ma wey se kene!”

¹⁹Nataman, nakita ku ka makaliyas-liyas ne mananap wey ka me Hari te kalibutan ne miglibulung duma te me sundalu ran eyew egpakig-ehet te migpangudde wey te me sundalu rin. ^{20^z} Ne narakep ka makaliyas-liyas ne mananap wey ka kene ne malehet ne prupita ne miggimu te me kein-inuwan para te makaliyas-liyas ne mananap. Ne pinaahi te sika ne me kein-inuwan, nalimbungan din ka me etew ne nakulitan te kulit te makaliyas-liyas ne mananap wey migsimba te larawan din. Indegpak sikandan se daruwa ne manekal pad diye te linew ne hapuy ne egkanlabkanlab te asupri. ²¹Ne impangimatayan ka langun ne me sundalu ran pinaahi te kampilan ne eglihawang puun te be-be te migpangudde; ne nenabbulung-bulung ka me manuk-manuk ne nangeen te me sapu dan.

^t 19:11: a Isi 1:1; b Sal 96:3; Isa 11:4. ^u 19:12 Dan 10:6. ^v 19:15: a Sal 2:9; b Isa 63:3; Huwil 3:13; Imp 14:20. ^w 19:15 Te Grigu: egbantayan din sikandan pinaahi te baras ne putew. ^x 19:17-18 Isi 39:17-20. ^y 19:18 Te Grigu: manekal ne me etew. ^z 19:20 Imp 13:1-18.

Ka 1,000 ne leg-un

20 ¹Ne due nakita ku ne sabeka ne panalihan ne miglene puun te langit ne mig-uyan te yabi te bitu ne ware tamanan wey te bubuyahen ne keddina. ^{2^a} Ne indakep e te panalihan ka salimbaweng ne iyan ka tapey ne uled ne ahalen te me busew wey ke si Meibulan naa, wey imbaku din e seled te sabeka ne libu (1, 000) ne leg-un. ³ Ne in-ulug e te panalihan ka salimbaweng diye te bitu ne ware tamanan, ne inlekeban wey intuusan din e ka bitu eyew kenad e egpakanlimbung te me nasud taman te eglihad e ka sabeka ne libu (1,000) ne leg-un. Pegkapenga due, keilangan ne eglekaan sikandin te kene de egkaluhay.

^{4^b} Nataman, due nakita ku ne me trunu wey ka naminuu dutu imbehayan te katenged te peggukum. Ne nakita ku degma ka me gimukud te seeye se impanempuhan te ulu tenged te pegpamalehet dan te impanengneng ni Hisus wey tenged te lalag te Manama. Ware sikandan migsimba te makaliyas-liyas ne mananap wey te larawan din, wey ware dan pakuliti ka me buked wey me belad dan te kulit din. Neneuyag sikandan wey mighari duma ki Kristu te sabeka ne libu (1, 000) ne leg-un. ⁵Sika ka an-anayan ne pegkeuyag. Ware neuyag ka duma ne me minatey te ware pad miglihad ka sabeka ne libu (1,000) ne leg-un. ⁶Ka pegkalagkes te minsan hentew te an-anayan ne pegkeuyag, egpanalanginan sikandin wey matulus. Kenad e sikandan egpakanneem-neem te ikarangeb ne kamatayen, ke kene, egkeyimu sikandan ne me talagpanubad te Manama wey ni Kristu, wey eghari sikandan duma ki Kristu te sabeka ne libu (1,000) ne leg-un.

Ka pegkatalu ni Meibulan

⁷Ke eglihad e ka sabeka ne libu (1,000) ne leg-un, eglekaan e si Meibulan puun te imprisuwan kandin. ^{8^c} Ne eglihawang sikandin eyew eglimbungan ka me nasud^d te intiru ne kalibutan ne mig-immuan te Gug wey Magug. Eglibulungen din ka me etew eyew te pegbubunu, wey egpekeiling sikandan kasulug te pantad diye te ilis te dahat. ⁹Ne miggulanap sikandan te intiru ne kalibutan wey inlingkusan dan ka kampu te me keet-etawan te Manama wey ka inggeyinawaan din ne siyudad. Piru due hapuy ne miglene puun te langit ne miggule kandan. ¹⁰Ne indegpak ka ahalen te me busew ne miglimbung kandan diye te linew ne hapuy wey te egkanlabkanlab ne asupri ne migdegpakan ded degma te mananap wey te kene ne malehet ne prupita. Ne egbaybayaran sikandan diye, aldew wey marusilem te ware egtamanan.

^a 20:2 Hin 3:1. ^b 20:4 Dan 7:9, 22. ^c 20:8: a Isi 7:2; b Isi 38:2, 9, 15. ^d 20:8 Te Grigu: hep-at ne pikungan.

Ka katammanan ne peggukum

^{11^e} Nataman, due nakita ku ne bubuyahen ne trunu ne maangkag wey due migpinnuu dutu. Naawe ka tane wey ka langit puun te tangkaan din wey kenad e egkakita pad. ¹² Ne nakita ku ka me minatey ne mabantug wey se kene, ne nanasindeg diye te tangkaan te trunu. Ne imbelat ka me libru wey duen pad man-e libru ne imbelat ne iyan ka Libru te Umul. Miggukuman ka me minatey sumale te hinimuwan dan ne nakasulat diye te me libru. ¹³ Ne due me gimukud ne nanlepew puun te dahat, puun te Kamatayen wey te inged te me gimukud ne egngararan te Hadis, wey inggukuman sikandan langun te Manama sumale te hinimuwan dan. ¹⁴ Nataman, indegpak e ka Kamatayen wey ka Hadis diye te linew ne hapuy ne iyan ka igkarangeb ne kamatayen. ¹⁵ Ne ka minsan hentew ne ware nakasulat se ngaran diye te Libru te Umul, indegpak diye te linew ne hapuy.

Ka iyam ne langit wey ka iyam ne tane

21 ^{1^f} Nataman, nakita ku ka iyam ne langit wey ka iyam ne tane, su ka an-anayan ne langit wey tane naawe e, wey warad e degma ka dahat. ^{2^g} Ne nakita ku ka Matulus ne Siyudad ne iyan ka iyam ne Hirusalim ne natuntun puun te Manama ne diye te langit. Naandam e seeye iling te egpangasaween ne neyimmimasaran e eyew te pegtemu te eg-asawa kandin. ^{3^h} Ne due heemeni ne laheng ne narineg ku puun te trunu ne miggenendue: “Pammineg kew! Diyad te me etew ka ugpaan te Manama, wey egleitung e sikandin kandan. Ne keet-etawan din e sikandin wey egdumaan din sikandan, wey Manama ran e sikandin. ^{4ⁱ} Egpunasen din ka me luwe dan. Ne warad egpatey, warad eglungku, warad egsinehew, wey warad egkasakitan tenged su ka tapey ne peg-ugpe naawe e.”

⁵ Ne migkahi ka seeye se migpinnuu diye te trunu, “Na, eggimuwen ku ne iyam ka langun.” Ne migkahi pad man-e sikandin, “Isulat nu seini se inlalag ku su egkasalihan wey malehet.” ^{6^j} Ne migkahiyan a nikandin, “Natuman e ka langun! Sikeddiey ka Alpa wey ka Umiga,^k ka bunsuranan wey ka katammanan. Seeye se nammaraan egbehayan ku te migsesebseb ne weyig ne ware bayad ne egpakabehey te umul. ^{7^l} Ka egpanalu ki Meibulan, egpakaangken kayi wey Manama ad nikandin wey egkaanak kud sikandin. ⁸ Piru ka me liyasen, ka ware migmalintutuu, ka

^e 20:11-12 Dan 7:9-10. ^f 21:1 Isa 65:17; 66:22; 2Pid 3:13. ^g 21:2: a Isa 52:1; b Imp 3:12; c Isa 61:10. ^h 21:3 Isi 37:27; Lib 26:11-12. ⁱ 21:4: a Isa 25:8; b Isa 35:10; 65:19. ^j 21:6 Isa 55:1. ^k 21:6 Ka Alpa iyan ka an-anayan ne litra te Grigu ne alpabitu, ka Umiga iyan degma ka katammanan ne litra. ^l 21:7 2Sam 7:14; Sal 89:26-27.

miggimu te mallindit, ka me mangngimatey, ka egpeyilabetey ne kene ne alunggun, ka egmamulingan, ka migsimba te me diyus-diyus, wey ka langun ne ubaten, egpekeendiye te linew te egkanlabkanlab ne hapuy wey asupri. Seeye ka igkarangeb ne kamatayan.”

Ka iyam ne Hirusalim

⁹Nataman, migparani keddi ka sabeka te seeye se pitu ne panalihan ne nangyan te pitu ne yahung ne napenu te katammanan ne me salerep. Ne migkahiyana nikandin, “Hendini ka, igpapitew ku keykew ka malitan ne eg-asaween te Nati ne Karniru.” ^{10^m} Ne in-umaan ad te Panisingan te Manama wey in-uyan ad te panalihan diye te ampew te titikangi ne bubungan wey impapitew rin keddi ka Matulus ne Siyudad ne iyan ka Hirusalim ne natuntun puun te Manama ne diye te langit.

¹¹Miglayag seeye te katelesan te Manama, wey ka ilak dutu egpekeiling te mahal ne batu ne haspi, wey titingawi iling te kristal. ^{12ⁿ} Ne makepal^o wey matikang ka alad kayi ne batu ne due sapulu wey daruwa (12) ne gumawan ne imbantayan te sapulu wey daruwa (12) ne panalihan. Nakasulat diye te me gumawan ka ngaran te sapulu wey daruwa (12) ne tribu te Israil. ¹³Due tatelu ne gumawan te tagse kakiliran te alad: tatelu diye te igsile, tatelu diye te igkahibang ne balabahan dapt te igsile, tatelu diye te igkakawanan ne balabahan dapt te igsile, wey tatelu diye te iglineb. ¹⁴Ne due sapulu wey daruwa (12) ne pabunsuran te alad te siyudad ne insulatan te ngaran te sapulu wey daruwa (12) ne apustulis te Nati ne Karniru.

^{15^p} Ka panalihan ne migpakiglagalag keddiey, due igseked ne bulawan ne in-uyan din eyew igseked te siyudad wey te me gumawan, wey te alad kayi. ¹⁶Hep-at ka pikungan te siyudad wey nekeg-iling ka kalayat din wey ka kaluag. Ne inseked te panalihan ka siyudad wey daruwa ne libu wey hep-at ne gatus (2,400) ne kilumitru ka kalayat, wey iling ded degma ka kaluag wey ka katikang kayi. ¹⁷Inseked din degma ka alad dutu wey hen-em ne pulu (60) ne mitrus ka katikang^q. Ka igseked ne in-uyan din, iling ded te seked ne layun eggamita te etew te pegseked. ^{18^r} Innimu ligkat te batu ne haspi ka alad te siyudad, wey neelin ne bulawan ka siyudad wey amana ne titingawi iling te bildu. ¹⁹Ne indayan-dayanan te langun ne klasi te tetelesi ne batu ka pabunsuran te alad te siyudad. Haspi ka an-anayan ne pabunsuran, sapiru ka igkarangeb, agata ka igkatedu, wey ismiralda ka igkeep-at. ²⁰Ne sardunika ka igkalimma, kurnalina ka igkeen-em, krisulitu ka igkapitu, birilu ka igkawalu, tupasyu ka igkasiyam, krisuprasu ka igkasapulu, hasintu ka igkasapulu

^m 21:10 Isi 40:2. ⁿ 21:12-13 Isi 48:30-35. ^o 21:12 Te Grigu: bubuyahen.

^p 21:15 Isi 40:3. ^q 21:17 katikang: wey ke kakepal. ^r 21:18-21 Isa 54:11-12.

wey sabeka, wey amatista ka igkasapulu wey daruwa. ²¹ Neelin ne pirlas ka sapulu wey daruwa (12) ne gumawan. Innimu puun te sabeka ne pirlas ka tagse gumawan, wey neelin ne bulawan ka dalan te siyudad wey mating-ew iling te bildu.

²² Ne ware nakita ku ne timplu diye te siyudad su iyan e timplu ka Magbebeye ne Maresen ne Manama wey ka Nati ne Karniru. ^{23^s Kenad e ne keilangan pad te layag te aldew wey bulan ka siyudad, tenged su iyan e eglayag dutu ka katelesan te Manama, wey te Nati ne Karniru. ^{24^t Ne egkalayahan ka langun ne etew te kalibutan te layag din, wey egpanguyanan te me Hari te kalibutan ka langun ne karatuan dan diye. ^{25^u Kenad eglekeban ka me gumawan su layun maaldew diye wey warad marusilem. ²⁶ Ne egpanguyanan diye te siyudad ka langun ne karatuan wey ka imbantug te me nasud. ^{27^v Piru ware egpakaseled dutu ne minsan nekey ne malindit wey ke minsan hentew ne malindit se himu wey ka me ubaten. Su iyan de egpakaseled dutu ka nakasulat se ngaran diye te libru te Nati ne Karniru ne iyan ka Libru te Umul.}}}}

22 ^{1^w Nataman, impakita te panalihan keddi ka weyig ne egpakabehey te umul. Migpangilak-ilak seini iling te kristal, wey diye migpuun te trunu te Manama wey te Nati ne Karniru ^{2^x wey migpahun-elat te dalan te siyudad. Ne ka tagse ilis te weyig due kayu ne egpakabehey te umul, ne egbebehas te nakalkalasi ne behas te tagse bulan, wey ka dewun kayi delemetan te langun ne etew te kalibutan. ^{3^y Warad e minsan nekey ne indilus te Manama ne diye te siyudad.}}}

Ne diye te siyudad ka trunu te Manama wey te Nati ne Karniru, ne egpamakayen sikandin te me suluhuanen din. ⁴ Egkakita ran ka ulaula te Manama wey igsulat diye te me buked dan ka ngaran din. ^{5^z Ne warad marusilem diye, wey kenad sikandan egkeilangan te layag te sulu wey te aldew tenged su iyan dan e kalayag ka Magbebeye ne Manama, wey eghari sikandan te ware egtamanan.}

Ka peglibed ni Hisus

⁶ Ne migkahiy a te panalihan, “Egkasalihan wey malehet ka inlalag ku. Su ka Magbebeye ne Manama ne migbehey te Panisingan din te me prupita, migpeuyan degma te panalihan din eyew te pegpanugtul te me suluhuanen din ke nekey ka mahaan e egkeyitabu.”

⁷Migkahi si Hisus, “Pammineg kew! Mahaan ad e eggunguma! Keupianan te seeye se migtuman te langun ne intagne te seini ne baseen!”

^s 21:23 Isa 60:19-20. ^t 21:24 Isa 60:3. ^u 21:25-26 Isa 60:11. ^v 21:27 Isa 52:1; Isi 44:9.

^w 22:1 Isi 47:1; Sak 14:8. ^x 22:2 Hin 2:9. ^y 22:3 Sak 14:11. ^z 22:5: ^a Isa 60:19;

^b Dan 7:18.

⁸ Sikeddiey si Huwan, ka nakarineg wey ka nakakita te langun ne nasulat te seini ne baseen. Te nakita kud wey te narineg kud seini, migusengul a diye te tangkaan te panalihan ne iyan migpapitew keddi te langun eyew te pegsimba kandin. ⁹ Piru migkahiyan a nikandin, “Kene nu himuwa sika! Iyan nu simbaa ka Manama, su suluhuanen e re degma te Manama iling keykew wey te me suled nu ne me prupita, wey seeye se egtuman te nasulat te seini ne baseen.” ¹⁰ Ne migkahiyan e pad man-e nikandin, “Kene nu iheles te me etew ka intagne te seini ne baseen su mahaan e seini egkatuman. ^{11^a} Seeye se mareet, egpepabulusen de due ne eggimu te mareet, wey seeye se mallindit, egpepabulusen de due ne eggimu te mallindit. Ne seeye se matareng, egpepabulusen de due ne eggimu te matareng, wey seeye se matulus, egpepabulusen de due ne egugpe ne matulus.”

^{12^b} Migkahi si Hisus, “Pammineg kew! Mahaan ad e eggingga, wey eg-uyan a te unag eyew igbehey te tagse sabeka sumale te hinimuwan din. ^{13^c} Sikeddi ka Alpa wey ka Umiga,^d ka an-anayan wey ka mewuri, ka bunsuranan wey ka katammanan.”

^{14^e} Keupianan te seeye se migpami-pi te me kumbale dan su egbehayan sikandan te katenged te pegbaye te gumawan peendiye te siyudad wey te pegkeen te behas te kayu ne egpakabehey te umul. ¹⁵ Piru kene egpakaseled dutu ka me asu ne iyan ka mallindit ne me etew, ka egmamulingan, ka egmeyilabetey ne kene ne alunggun, ka me mangngimatey, ka migsimba te me diyus-diyus wey ka langun ne eggelebek eglilimbung.

^{16^f} “Sikeddiey si Hisus ka migpeuyen te panalihan ku eyew te pegpataha kayi kaniyu langun ne due te me punduk te migmalintutuu. Sikeddiey ka kabuhalan ni Dabid wey ka malayag ne bituen ne Buntetale.”

^{17^g} Ka Panisingan te Manama wey ka eg-asaween egkahi, “Hendini ka!” Ne ka langun ne egdineg, egpakahiyen degma, “Hendini ka!” Ka langun ne nammaraan egparani, wey ka egkeupian ne eg-inum, egdawat te ware bayad ne weyig ne egpakabehey te umul.

Ka pegpanaha-taha

^{18^h} Seini ka igpaney-paney ku kaniyu langun ne nakarineg te me tagne te seini ne baseen: ka minsan hentew ne egtimul te nasulat kayi, egtimulan degma te Manama ka legpad din ne iyan ka me salerep ne

^a 22:11 Dan 12:10. ^b 22:12: a Isa 40:10; 62:11; b Sal 28:4; Isa 40:10; Hir 17:10.

^c 22:13: a Imp 1:8; b Isa 44:6; 48:12; Imp 1:17; 2:8. ^d 21:6 Ka Alpa iyan ka an-anayan ne litra te Grigu ne alpabitu, ka Umiga iyan degma ka katammanan ne litra.

^e 22:14 Hin 2:9; 3:22. ^f 22:16 Isa 11:1, 10. ^g 22:17 Isa 55:1. ^h 22:18-19 Diy 4:2; 12:32.

nasulat te seini ne baseen. ¹⁹Ne ka minsan hentew ne eg-awe te minsan nekey ne intagne te seini ne baseen, eg-aween degma te Manama ka katenged din te pegkeen te behas te kayu ne egpakabehey te umul wey te peg-ugpe diye te Matulus ne Siyudad sumale te nasulat te seini ne baseen.

²⁰Ne migkahi ka migpamalehet te langun ne nakasulat te seini ne baseen, “Mahaan ad en iya eggunguma!”

Malehet iya! Hendini kad e Hisus ne Magbebaye!

²¹Ka keupiya wey keyid-u ne egpuun te Magbebaye ne si Hisus, egkaangken niyu langun.